

LÄRARHANDLEDNING

**JOBB
LABB**

ARBETETS MUSEUM
www.arbetetsmuseum.se
FRI ENTRÉ

VÄLKOMMEN TILL JOBBLABB!

Vad roligt att du också är nyfiken på det viktiga och spännande arbetet med syv i lägre åldrar!

Just nu har vi utställningen Jobblabb på Arbetets museum i Norrköping. Den öppnade 15 februari 2020 och vänder sig i huvudsak till åk 5 i Östergötland.

Utställningen står permanent på museet.

Vår förhoppning är att utställningen och det skolprogram vi erbjuder till den ska inspirera till fortsatt arbete med studie- och yrkesvägledningsfrågor i de lägre åldrarna.

Lärrarhandledningen du håller i din hand är ett komplement.

Övningarna är tänkta att användas i klassrummet inför eller efter ett besök i Jobblabb men går också att använda helt fristående från utställningen.

Vi hoppas du får glädje och användning av materialet och vill gärna att du hör av dig om du har några frågor eller funderingar!

Vänligen

Pedagogerna på Arbetets museum

pedagogik@arbetetsmuseum.se

011-23 17 14

INNEHÅLL

BAKGRUND	s. 4-5
Syv – hela skolans ansvar	
Jobblabb	
Referensgrupp och samarbetspartners	
UTSTÄLLNING	s. 6-8
Övergripande syfte och mål	
Skolbesök	
Utställningens olika delar	
För- och efterarbete	
LÄRARHANDLEDNING	s. 9
Syfte och funktion	
Kopplingar till Lgr-11	
AKTIVITETER	s. 10-32
Del 1 Intro – välkommen till Jobblabb!	
I framtiden vill jag jobba som....	
Vilka yrken känner jag till?	
Yrken jag inte visste fanns	
Superhjältar/hjältar, yrken och superkrafter!	
Del 2 Högkvarteret	
Superkrafter	
Yrke och uppdrag	
Jobbhälteintervju	
Del 3 Jobbfabriken	
Gissa jobbet!	
Yrken utifrån skolämnen	
Kluriga yrken	
Ge favoriter jobb	
Mix Max	
Analysera!	
Reklambild	
Del 4 Testcentralen	
Porträtt	
Solen	
Gladogram	
Intressen och superkrafter	
Intressen och drivkrafter	
Del 5 Outro	
Mina superkrafter	
Jobblotto	
Vilka yrken passar mina superkrafter?	
LITTERATUR OCH MATERIALTIPS!	s 33
TACK	s 33
BILAGOR	s 34-74

BAKGRUND

SYV- hela skolans ansvar

Redan i tidig ålder kodar barn olika yrken som manliga/kvinnliga och med olika social status. De definierar sig själva och skapar en bild av möjliga yrken och val just omkring sig själv. Det ger en väldig snäv bild av verkligheten då de väljer bort många yrken redan innan de har kunskap om vad de väljer bort. Det har även en stor betydelse att tidigt få en uppfattning om den egna förmågan och att förstå vad en själv är bra på och tycker om att göra. Kunskap om de olika alternativen och om sina egna styrkor kan så småningom leda fram till att elevernas förmåga att göra mer medvetna framtidsval stärks.

”Vi kan se att arbetet med SYV i de lägre åldrarna hjälper barnen att utmana deras föreställning om vad som är möjligt. Det skapar en bredare kunskap om vilka yrken som finns och att vägen till dem ser olika ut. Vi vill visa dem den mångfald som finns bland människor och yrken samt utmana stereotypa föreställningar om möjliga val.”

Caroline Norén, rektor Tamburinen skola Norrköping.

Olika synsätt

Det finns olika sätt att se på SYV-frågor. I det snäva perspektivet så handlar det om vägledande samtal i grupp och enskilt samt information om utbildningar och yrken. Det är ofta studie- och yrkesvägledaren som har det som sin specifika arbetsuppgift på skolorna.

Det finns även ett vidare perspektiv som handlar om att vi alla är kunniga och delaktiga vad det gäller SYV oavsett vad vi har för yrkesroller inom skolan och att vi tillsammans ska arbeta med det.

”Tillsammans kan vi hjälpa våra barn och ungdomar att se sig själva och skapa förutsättningar för att de i framtiden får en sådan valkompetens att de har förmåga att skapa sin egen väg. Genom att medvetandegöra våra elever om sina förmågor och hur de kan använda dem i olika situationer och möjliga arbetsmiljöer så hjälper vi dem att motverka de påverkansfaktorer som finns. ”

Helena Beckman, Studie- och yrkesvägledare Mariebergsskolan Motala.

Tillsammans med eleverna kan vi upptäcka olika möjligheter och vad de kan innebära. Genom att se kopplingar till yrke och yrkesliv i det vardagliga arbetet i skolan skapar vi förståelse och motivation för våra elever.

”Om man har SYV-glasögonen på sig som lärare så får man många bra diskussioner gratis. Idag pratade vi om vilket jobb som bara män eller bara kvinnor kan ha och vi kom fram till att det finns inget. Alla kan ha alla jobb!”

Christina Bergman Santesson, lärare Jurslaskolan Norrköping.

Hur framtidens arbetsmarknad kommer att se ut vet vi idag inte så mycket om mer än att den förändras i en mycket snabb takt och att utbildningssektorn inte kommer att hinna anpassa sig till arbetsmarknadens behov i framtiden.

Barn och ungdomars identitetsskapande kommer inte att handla om VAD de vill bli utan VEM de är och VEM de vill bli.

Jobblabb

Under åren 2013/14 producerades utställningen Jobbcirkus på Arbetets museum, målgruppen var elever i åk 8/9. Utställningens syfte var att stärka elever i deras framtida studie och yrkesval. Studie- och yrkesvägledare och lärare i hela Östergötland kom med sina elever och såg vikten och betydelsen av utställningen som ett verktyg och hjälp för att stärka elevernas valkompetens. Samtidigt med detta så föddes även efterfrågan på en liknande insats för yngre elever och en lämplig målgrupp skulle då vara elever i åk 5.

En förstudie till ett nytt projekt med inriktning mot lägre åldrar tillsattes med finansieringshjälp från Riksutställningar. Förstudiens huvudsyfte var att ta reda på målgruppens tankar om yrken och framtidsval. Ett annat syfte var att få förståelse för och insikt i hur pedagoger arbetar med målgruppen och hur de ser på arbetet med SYV i de lägre åldrarna. Utifrån denna förstudie möjliggjordes grunden för utställningen Jobblabb riktad mot målgruppen åk 5.

Referensgrupper och samarbetspartners

Till vår hjälp i arbetet med utställningen har vi haft 280 elever på sju olika skolor i länet. Vi har tillsammans testat olika övningar och aktiviteter. Vi har diskuterat frågor som rör arbetsliv men också gjort kopplingar till eleverna själva och deras vardag för att upptäcka hur vi kan göra för att de ska få syn på vad de själva är bra på och hur de kan ha användning av det.

Det har varit ett mycket spännande, roligt och inte minst värdefullt arbete för både innehåll och utformning av utställningen.

Till utställningen har finansiering och uppdragsgivare funnits i form av olika aktörer såsom Forskningsstiftelsen Vinnova, Region Östergötland, 11 av länets 13 kommuner (ej Kinda och Ydre) Länsstyrelsen i Östergötland, Kommunal, IF Metall, holmen Paper AB, SIEMENS International Turbomachinery AB, Toyota Handling och LRF/Gröna Jobb.

UTSTÄLLNINGEN

Övergripande syfte och mål

Syfte

Det övergripande syftet med utställningen Jobblabb är

- att vidga elevernas möjlighetshorisont
- att stärka elevernas självbild

Mål

Det långsiktiga målet är att alla åk 5 elever i Östergötland har fått möjlighet att besöka utställningen och ta del av skolprogrammet Jobblabb.

Skolbesök

Ett skolbesök består av två olika delar

- **Utställningen**
Här tar vi tillsammans del av utställningens olika delar och aktiviteter. Reflekterar, löser uppdrag och genomför uppgifter.
- **Uppdraget**
Här får eleverna ett uppdrag att lösa från någon av våra samarbetsparter. Det är uppdrag som på olika sätt kopplar till deras verksamhet och där de behöver elevernas hjälp för att hitta nya lösningar.

Varje aktivitetsspass tar 1 tim.

Hela besöket tar 2 tim 15 min

Vi tar emot klasser på max 30 elever.

Under besöket delas klassen upp i två mindre grupper då vi arbetar med max 15 elever/aktivitetsspass.

Skolbesök bokas via vår hemsida <https://www.arbetetsmuseum.se/utstallning/jobblabb/> och klicka er vidare in på **Visning med guide**.

Obs!

Det är endast åk 5 som har möjlighet att boka skolprogram.

Vid frågor kontakta:

pedagogik@arbetetsmuseum.se eller 011- 23 17 14

För- och efterarbete

Inför ett besök i Jobblabb kan det vara bra att göra någon/några av följande övningar

- Vilka yrken känner jag till?
- Vad vill jag jobba som i framtiden?
- Solen

Efter ett besök i Jobblabb kan det vara bra att göra någon/några av följande övningar:

- Vad vill jag jobba som i framtiden?
- Collage med yrken kopplade till en superkraft
- Solen

Utställningens olika delar

1. Intro

Välkommen till Jobblabb!
Vad vill du jobba som i framtiden
och vilka är dina superkrafter?
Här checkar du in i utställningen.

2. Högkvarteret

Här lär du känna olika superkrafter och vad de
kan användas till.

3. Jobbfabriken

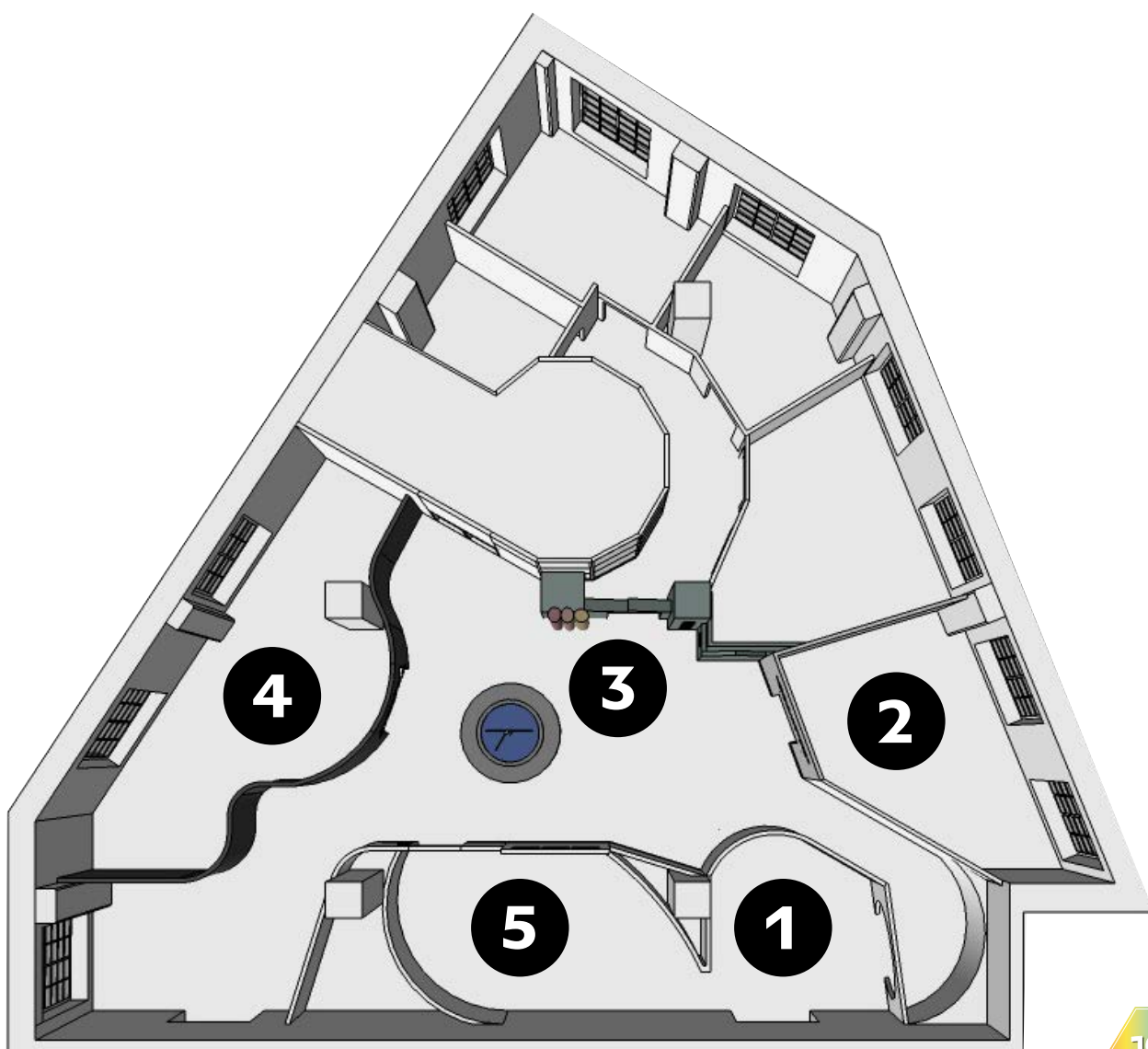
Här testar och undersöker du olika superkrafter
utifrån specifika arbetsplatser. Hur används
superkrafterna där?

4. Testcentralen

Vilka är dina intressen och hur kan de kopplas
till superkrafter? Vi tar reda på vilka elevernas
superkrafter är.

5. Outro

Du har fått med dig tankar om vilka superkrafter
du har. Vi funderar över vilka yrken som har
nytta av just de superkrafterna!
Du checkar ut från Jobblabb.

LÄRARHANDLEDNINGEN

Syfte

- Att inspirera till arbete med SYV-frågor i lägre åldrar
- Att vara ett komplement till besök i utställningen
- Att vara ett stöd till pedagoger i arbete med SYV i lägre åldrar
- Att stärka elevernas självbild och att öka deras möjlighetshorisont
- Att väcka tankar och funderingar kring hur SYV-arbetet kan kopplas till olika ämnen

Funktion

- Övningarna är anpassade för elever i åk 4-6
- Samtliga övningar är tänkta att användas i klassrummet
- Alla övningar fungerar att användas fristående från utställningen

Kopplingar till Lgr-11

Alla övningar och aktiviteter i lärarhandledningen kopplar till Lgr-11 och specifika skolämnena på olika sätt.

Skolans värderingar och uppdrag

Mål

Skolans mål är att varje elev

- Kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden
- Har inblick i närsamhälle och arbetsliv

Riktlinjer

Alla som arbetar i skolan ska

- Verka för att utveckla kontakter med kultur- och arbetsliv, föreningsliv samt andra verksamheter utanför skolan som kan berika den som en lärande miljö, och
- Bidra till att elevens studie – och yrkesval inte begränsas av kön eller av eller av social eller kulturell bakgrund.

AKTIVITETER

Följande aktiviteter som beskrivs i den här delen bygger på det innehåll som finns i utställningen Jobblabb. Det är varierande övningar som prövats ut tillsammans med elever i våra referensgrupper. Övningarna är också kopplade till olika delar av utställningen.

I utställningen utgår vi från ett antal begrepp som kan behöva förklaras:

Superkrafter, vi vill att alla elever ska känna att de är bra och kan en massa saker oavsett vem en är. Vi pratar om sex olika superkrafter och har gett dem namn utifrån vad som kännetecknar dem. De beskriver olika personlighetstyper, hur vi är och vad vi tycker om att göra. Superkrafterna utgår från och är inspirerade av Riasec, Hollands yrkesvalseori.

Psykologen John L. Hollands yrkesvalsteori handlar om hur en persons intressen kopplas till yrken och arbetsuppgifter. En av grundtankarna med teorin är att du kommer att trivas i ett yrke vars profil överensstämmer med din egen profil. Målet med yrkesvalsteorin är att hitta din intresseprofil som ger vidare vägledning mot yrken som passar just dig.

Uppdrag, den som har en superkraft använder den för att lösa olika uppdrag, enligt eleverna i våra referensgrupper. Vi tänker att det kan vara ett sätt att närma sig och förstå vad olika jobb handlar om. Oavsett vad vi jobbar med så innebär det att vi löser en mängd olika uppdrag.

Jobbhjältar, i utställningen använder vi ordet Jobbhjältar på alla dem som arbetar med olika saker. Vi löser olika uppdrag och använder oss då av våra olika superkrafter.

Intressen, vi tycker att det är viktigt att lyfta fram elevernas intressen, dels för att låta dem upptäcka att de blir bra på olika saker inte minst när de gör saker som de tycker om. Det kan också vara ett bra sätt att förstå var superkrafter kan komma ifrån.

Drivkrafter, att ha kunskap om vad en tycker om är viktigt, men det är ännu mer betydelsefullt att förstå varför en tycker om att göra något. Då blir det en drivkraft som tar en framåt. Vet vi varför vi tycker om att göra vissa saker så hjälper det oss att förstå hur vi fungerar och det är en god hjälp inför framtida val av studier och yrken.

DEL 1.

Intro - Välkommen till Jobblabb!

Den här övningen kan med fördel användas och utformas utefter alla årskurser. Det är viktigt att på ett tidigt stadium få med sig att tankar om framtid och olika val förändras över tid.

Om övningen återupprepas vid flera tillfällen och eleven valt ett annat yrke än tidigare så ge tid till reflektion och fundera över varför och vad det är som gör att det nya yrket nu känns mer intressant.

1. I framtiden vill jag jobba som...

Den här övningen kan med fördel användas i alla årskurser. Tankar om vad en vill bli förändras över tid. Att synliggöra detta för eleverna är en viktig del likaså att reflektera över hur en tänker och vad en vet om yrket.

Gör ni övningen vid flera tillfällen och det visar sig att eleverna valt något annat yrke be dem fundera över varför de valt bort det tidigare och varför det nya yrket känns mer intressant nu.

Syfte

Att reflektera över vad en vill jobba med i framtiden och varför

Att fundera över vad det yrket kan innebära

Att väcka tankar och funderingar om framtiden

Ämneskoppling

sv, sva, eng, ml, re

Material

I framtiden vill jag jobba som.... bilaga 1

Penna

Lim

Sax

Tid

20 min

Metod

Börja gärna med att tillsammans fundera över vad ett jobb/yrke är.

Utgå från underlaget i bilaga 1 och låt eleverna fylla i vad de tycker och tänker samt rita eller klippa ut en bild på det yrke de tänker sig.

Samtala om

Hur tänker du kring yrket du valt?

Vad gör en?

Var jobbar en? Vilken är platsen?

Kan just det här yrket finnas på flera arbetsplatser?

Hur ser det ut där en jobbar?

Hur tror du det låter där en jobbar? Hörselintryck, ljudintryck, luktintryck

Låt eleverna förklara och motivera varför de är intresserade av just det yrke de valt

2. Vilka yrken känner jag till?

Här handlar det att upptäcka vilka yrken en känner till men också att få syn på hur en kan upptäcka fler.

Syfte

Att fundera över vilka olika yrken som finns

Att prova olika sätt att utforska vilka yrken som finns

Att upptäcka att de vet många fler yrken än de tror

Ämneskoppling

sv, en, ml, sva

Material

Papper

Penna

Bild sjukhus, bilaga 2

Bild fotboll/häst, bilaga 3

Tid

15 min

Metod

Följande övningar kan göras tillsammans då de fördjupar och bygger på varandra.

A. Skriv ner alla yrken ni kommer på under 1 min!

Låt eleverna arbeta i par och skriva ner så många olika yrken de kommer på.

Samtala om

Hur många kom ni på?

Vilka?

Var det svårt? Varför?

Hur många olika yrken tror ni det finns i Sverige?

Svar: ca 8600 st

B. Utgå från en plats

Utgå nu från en bild av en plats eleverna är bekanta med.

Ex sjukhus, skola, köpcenter etc

Bild från sjukhus finns i bilaga 2.

Samtala om

Vad är det för plats?

Någon som har varit där?

Vad gjorde de där?

Vad hände?

Vad finns på platsen?

Vad behöver fungera?

Vad händer på platsen?

Be dem sedan skriva ner vilka yrken de tänker jobbar på platsen!

Samtala om

Hur tänker ni?

Vilka yrken kom ni på nu?

Kom ni på nya yrken som ni inte tänkt på tidigare?

Tips!

Utgå gärna från olika arbetsplatser och samla ord t ex verb, substantiv mm. Det berättar också mycket om vad en jobbar med på just den platsen. Skriv en berättelse om något som händer där.

C. Utgå från intresse

- Utgå från några bilder (1-2 st) som visar på ett intresse som många i klassen har.
- I bilaga 3 finns bilder på fotboll och på en häst.
- Låt eleverna fundera på vilka yrken som kan ha med det intresset att göra.
- Är det fotboll så kanske de skriver forward, back, målvakt men kanske också biljettförsäljare, planskötare, domare, vakt mm.

Det finns många olika yrken en kan koppla till ett och samma intresse!

3. Yrken jag inte visste fanns....

vad gör/gjorde en då?

Syfte

Att upptäcka yrken de inte visste fanns

Att väcka nyfikenhet

Att reflektera kring vad olika yrken kan berätta om historien och samtiden

Ämneskoppling

hi, sk, sv, en, ml, sva

Material

Nutida yrken, bilaga 4

Dåtida yrken, bilaga 5

Tid

10 min

Metod

Den här övningen kan göras när det finns en stund över.

En igångsättare eller en avslutning på en lektion.

- Välj ut ett yrke från bilaga 4-5
- Skriv upp på tavlan
- Låt eleverna arbeta i mindre grupper och fundera på vad de tror att det är för ett yrke
- Vad finns det för arbetsuppgifter när en har just det yrket?
- Låt grupperna berätta sina förklaringar
- Presentera yrket med en bild och förklaring till som avslutning

För lite mer utmaning:

- Välj ut ett yrke
- Låt eleverna skriva ned sina förklaringar på ett papper
- Förklaringen ska vara så övertygande och trovärdig som möjligt
- Samla in alla grupperns beskrivningar
- Läs upp alla beskrivningar inklusive den som stämmer
- Be eleverna rösta på vilket förslag de tror det är som stämmer

Tävlingsinriktad klass? Dela ut poäng

- Skrivit rätt förklaring 1 Poäng
- Gissar på rätt förklaring 1 Poäng
- Om någon annan gissar på er förklaring 1 Poäng

4. Superhjältar/hjältar, yrken och superkrafter!

Den här aktiviteten gjorde vi i undersökande syfte med våra referensgrupper. Men den väckte så många tankar och funderingar och ledde till så spännande diskussioner att vi vill ha med den här även om den hamnar lite vid sidan om de andra aktiviteterna.

Här handlar det om att utgå från något som är bekant för eleverna, hjältar/superhjältar, och koppla samman det de tänker om det med jobb och yrken. Vilka likheter finns faktiskt!

Syfte

Att väcka tankar och funderingar kring vad som kännetecknar superhjältar/hjältar

Att få syn på samband mellan superhjältar/hjältar och yrken

Att synliggöra att alla har superkrafter

Ämneskoppling

sv, re

Material

Papper

Penna

Skattningsunderlag, bilaga 6

Superkraftkort, bilaga 7

Tid

20-30 min

Metod

Följande övningar är tänkta att göra direkt efter varandra.

A. Brain-storm superhjältar/hjältar

Be eleverna fundera över vad som kännetecknar superhjältar/hjältar.
Skriv upp på tavlan!

Samtala om

Vad gör de?

Vilka är de?

Vad har de för kläder/verktyg?

Vad använder de dem till?

Varför gör de det de gör?

Vilka likheter finns mellan superhjältar/hjältar och människor som har olika yrken?

I förarbetet med Jobblabb när vi träffade referensgrupper pratade de ofta om att superhjältar/hjältar löser uppdrag, är bra på olika saker, har speciella kläder etc. saker som vi tänkte var direkt överförbara på yrken.

B. Vilka är dina superkrafter?

Efter att ha pratat om hjältar/superhjältar som är bra på olika saker och löser olika uppdrag är det viktigt att konstatera att vi alla faktiskt är bra på olika saker. Även om vi kanske inte känner oss som hjältar/superhjältar. Här gäller det att peppa eleverna inför den här uppgiften och presentera de olika superkrafterna på ett enkelt och inbjudande sätt.

- Dela ut Skattnings underlaget bilaga 6.
- Läs upp en superkraft i taget, bilaga 7, och be eleverna fylla i hur mycket de känner igen sig i de olika superkrafterna.

Samtala om

Vilken superkraft känner du mest igen dig i?

När använder du den?

Hur använder du den?

I vilka situationer?

Vilken superkraft känner du minst igen dig i?

Hur tänker du kring det?

Kan du se att du använder den ibland utan att du tänker på det?

Kommentar:

Den här övningen har vi provat med flera grupper. Ibland har det varit känsligt då en del elever inte tycker att de är bra på något. Tänker att det är lättare för er i skolan att veta hur en sådan här övning bör göras för att den ska bli positiv för alla då ni känner eleverna bättre än vi gör. Dock när vi gjorde den med 112 elever i referensgrupp, enligt upplägget ovan, så var det 1 elev som fyllde i att inget stämde in och 1 elev som fyllde i att allt stämde jättebra. Övriga 110 elever hade varierande svar och reflektioner utifrån de beskrivningar vi hade.

DEL 2.

Högkvarteret

Den här delen handlar om att lära känna de olika superkrafterna. Vad innebär de? Hur kan de användas? Hur kan vi koppla samman superkrafter med olika yrken?

5. Superkrafterna

Vi har skapat sex olika karaktärer för att försöka konkretisera vad superkrafterna kan innebära. Varje karaktär representerar en personlighet. Den beskriver vad vi kan vara bra på eller vad vi tycker om att göra.

Syfte

Att skapa förståelse för olika superkrafter och vad de kan innebära

Att använda orden och begreppen på olika sätt för att öka förståelsen för dem

Ämneskoppling

sv, sva

Material

Superkrafterna namn och bild, bilaga 8

Superkrafterna kort beskrivning, bilaga 9

Superkrafterna lång beskrivning, bilaga 10

Yrkeskort, bilaga 14

Tid

15 min

Metod

Vi tänker att nedanstående aktiviteter kan användas på olika sätt beroende på elevgrupp och behov. De kan dels fungera som igångsättare men även som en fördjupning.

A. Superkrafterna 1 - Namnen

- Utgå från namnet och bilden på Superkraften (bilaga 8)
- Jobba tillsammans i en stor grupp
- Välj ut en karaktär och fundera över vad namnet kan betyda
- Vad associerar eleverna till namnet och vad tänker de att karaktären är särskilt bra på?
- Ta hjälp av bilaga 9 där superkrafterna finns beskrivna
- Para ihop namn och beskrivning

Samtala om

Fundera tillsammans kring konkreta situationer på skolan där en kan ha användning av de olika superkrafterna. Exempel utifrån superkraften Driva, som är bra på att få med andra på sina idéer. Den kanske används om du vill ordna ett disco på skolan, bilda ett fotbollslag etc.

B. Superkrafterna 2 - Yrken

Alternativ 1

- Välj ut tre stycken Yrkeskort, bilaga 14. T ex. målare, polis, fotbollsproffs
- Låt eleverna titta på en bild i taget och fundera på vilka superkrafter de har nytt av till exempel som målare.
- Vilken superkraft har de nytta av och varför?
- Ha beskrivningen av de olika superkrafterna tydligt framme så att eleverna kan titta på dem

Alternativ 2

- Utgå från en superkraft
- Lägg fram 3-5 bilder från yrkeskorten
- Be eleverna välja
- I vilket av följande yrken kan du ha nytta av superkraften? Varför?

C. Superkraften 3 - Gör collage!

- Använd bilaga 26.
- Gör ett collage utifrån superkrafterna.
- I vilka intressen/skolämnen/yrken har du nytta av superkraften?
- Hitta på själva, samla egna bilder eller ta hjälp av bilderna med fritidsintressen/yrken.

Motivera!

D. Superkraften 4 - Testa superkrafterna!

- Gör en enkel 5-kamp med olika varierande aktiviteter.
- Efter aktiviteterna analyserar ni de olika uppgifterna genom att fundera på vilka av superkrafterna ni använde när ni löste dem.

Förslag på aktiviteter:

Pennan i flaskan

Charader

Repbana

- Gör en bana genom att spänna ett rep mellan olika föremål
- Låt eleverna ta sig genom banan utan att nudda repet

777

- Genom att samla ihop information om eleverna i gruppen ska de få fram talet 777
- Det kan vara åldrar, skostorlekar, antal syskon, längd etc

Fisken

- En kluring där du ska flytta ett antal tändstickor/pinnar så det blir en fisk
<http://mattebloggen.com/tag/tandstickor/>

E. Superkraften 5 - Skriv en berättelse!

Låt en eller flera av karaktärerna bli huvudpersoner i en berättelse.

Var skulle berättelsen utspela sig?

Hur skulle det börja?

Vad skulle de vara med om?

F. Superkraften 6 - Ge dem jobb!

Utgå från bilaga 9.

- Dela ut korten till eleverna
- Låt dem arbeta i par med en av superkrafterna.
- Uppgiften är att lära känna superkraften och kunna hitta tre -fem jobb som de tror skulle passa just den superkraften
- Låt eleverna motivera sina val.

I den här övningen kan yrkeskortet i bilaga 14 vara till god nytta.

6. Yrken och Uppdrag

Vi upptäckte att elever är bekanta med ordet uppdrag och att det i sig skapar nyfikenhet och engagemang. Att få eller ha ett uppdrag kan vara spännande.

Vi provade att koppla samman det tänket med olika yrken.

Syfte

Att reflektera över ordet uppdrag, vad det kan innebära och hur det kan användas

Att koppla samman uppdrag med olika yrken

Att förstå vad olika yrken innebär utifrån vilka uppdrag de har

Ämneskoppling

sv, en, ml, sva

Material

Penna

Uppdrag-Yrke, bilaga 11

Yrke – uppdrag – superkraft, bilaga 12

Yrkeskort, bilaga 14

Metod

A. Uppdrag 5 min

- Samtala om ordet.
- Vad tänker eleverna att det innebär?
- Vad kan ett uppdrag vara?

B. Vilket är yrket om mitt uppdrag är att.... 15 min

Utgå från underlaget i bilaga 11.

Försök koppla samman uppdrag med olika yrken.

Alternativ 1

Ta ett uppdrag i taget tillsammans och låt eleverna komma med många olika förslag på vilka yrken som kan ha uppdragen.

Alternativ 2

Ett annat sätt är att låta eleverna para ihop uppdragen med de yrken som redan finns i bilagan och sedan samtala om hur de tänkte.

C. Yrke – uppdrag – superkraft 15 min

Det här är en fördjupningsuppgift för att reflektera ytterligare utifrån olika yrken.

Utgå från underlaget i bilaga 12. Uppgiften går ut på att fördjupa sig i ett yrke för att förstå mer om vad yrket kan innebära. Utgå från ett yrke.

Samtala och diskutera

Vilket är uppdraget?

Vilken är utmaningen för att lösa uppdraget?

Vilka problem kan uppstå när uppdraget ska lösas?

Vilken superkraft kan en ha användning av?

Det finns inga rätt eller fel här det viktigaste är att väcka tankar, funderingar och nyfikenhet kring yrket.

7. Jobbhälteintervju

Gör egna Jobbhälteintervjuer!

Vi utgår från våra referensgrupps beskrivningar av superhjältar/hjältar där de beskriver dem som att "de löser uppdrag, är bra på olika saker, viktig i samhället, de löser problem, har särskilda kläder" osv. I samband med det så föddes tanken att göra intervjuer med personer ute i arbetslivet och ställa frågor till dem utifrån de beskrivningar eleverna gjort av superhjältar/hjältar. Vi kallade dessa för Jobbhälteintervjuer.

Frågorna var väldigt tacksamma att ställa och enkla men lite kluriga för vuxna att besvara.

Det kan som vuxen vara svårt att förklara vad en gör på sitt jobb och för ett barn svårt att veta vilka frågor som en ska ställa. Använd gärna underlaget för Jobbhälteintervjuerna (bilaga 13) och låt klassen göra egna intervjuer och varför inte en egen utställning!

Syfte

Att lära känna olika jobbhjältar

Att öka förståelsen för vilka yrken som finns och vad de kan innebära

Att väcka nyfikenhet kring olika yrken

Att hitta beröringspunkter mellan barn och vuxna

Ämneskoppling

sv, en, ml, sva

Material

Underlag -Jobbhälteintervju, bilaga 13

Tid

1-2 lektioner

Metod

Den här övningen kan göras på flera olika sätt.

A. Låt eleverna göra egna jobbhälteintervjuer

Med personal på skolan

Med personer i sin närhet

Verksamheter i närheten

Välj att utgå från vissa frågor eller arbeta med dem vid olika tillfällen.

Formuläret består av tre olika delar

Fråga 1-5 fokus på tidigare övningar

Fråga 6-8 Lite mer oväntade och svåra men ger en spännande bild av yrket

Fråga 9-11 Frågor om intressen som barn (skapar identifikation barn-vuxen)

Med hjälp av svaren på frågorna så kan tankar och funderingar om egna intressen sättas igång om framtida möjligheter.

B. Sammanställ

Låt eleverna sammanställa sina intervjuer och presentera för varandra.

Gör collage eller en utställning på skolan alternativt en bok.

Samtala om

Vilka olika uppdrag hittade ni?

Vad var utmaningen?

Vilka superkrafter behövdes?

Var det några yrken som behövde samma superkrafter?

Använde de sina superkrafter till samma saker? På olika sätt?

DEL 3.

Jobbfabriken

Den här delen handlar om att väcka tankar och nyfikenhet om yrken. Det handlar också om att reflektera över normer och värderingar kopplat till olika yrken och arbetslivet.

8. *Gissa jobbet!*

Det finns många roliga och uppskattade övningar som går att göra på detta tema. Här kommer några förslag!

Syfte

Väcka nyfikenhet och tankar om olika yrken

Ämneskoppling

Alla

Material

Yrkeskort, bilaga 14

Ledtrådar, bilaga 15

Metod

Prova olika varianter nedan!

A. Charader 10 min

Utgå från Yrkeskorten, bilaga 14

- Låt eleverna dra ett kort och sedan visa upp yrket för varandra genom charad
- Om det är elever som har svårt att själva göra charaden så låt dem göra det parvis eller tillsammans med dig som pedagog

Är det många försiktiga gör en charad själv först, låt den som gissar rätt få göra nästa charad tillsammans med dig och bli sedan fler och fler som visar.

B. 20-frågor 10 min

Utgå från Yrkeskorten, bilaga 14

- Låt eleverna arbeta parvis
- En elev får ett kort som hen inte får titta på
- Kortet placeras i pannan så att den andra eleven ser vad som står/är på kortet
- Eleven med kortet i pannan ska nu försöka att gissa vilket yrket på kortet är genom att ställa Ja/Nej-frågor till kompisen.
- Efter ett visst antal frågor så kan en komma överens om att ledtrådar är ok att ge.

Samtala om

Vilka frågor är bra att ställa för att kunna gissa vilket jobb det är?

Vilka jobb var lätta/svåra att gissa?

Vad berodde det på?

C. Ledtrådar 10 min

Utgå från Ledtrådar, bilaga 15

- Läs upp en ledtråd i taget
- Låt eleverna skriva ned sin gissning efter varje ledtråd
- Samtala om hur de tänker kring varje gissning

D. Gör egna ledtrådar 30 min

Dela ut olika yrken till eleverna och be dem göra egna ledtrådar som de andra sedan får gissa på.

Tips!

Punkter att utgå från när en gör sina ledtrådar:

- Vad en behöver vara bra på eller tycka om
- Vilka som påverkas av yrket/hur andra påverkas av yrket
- Hur det luktar, låter eller ser ut på arbetsplatsen
- Arbetskläder/arbetsredskap
- Vad en gör

9. Yrken utifrån skolämnen

Yrken kan kopplas till skolans olika ämnen på flera sätt.
Här kommer några förslag.

Syfte

Att koppla samman skola och arbetsliv

Ämneskoppling

fy, ke, ge, id, mu, bi

Metod

A. Samtal utifrån specifikt skolämne 10 min

I vilka yrken kan en ha nytta av just det specifika skolämnet?
Gör en gemensam mind-map på tavlan.

B. Ämnesspecifika områden och yrkeskopplingar till det 10-15 min

Ge eleverna i uppdrag eller samtala om vilka olika yrken som är kopplade till det område ni läser om. Exempel:

Fysik – väder och väderfenomen

Vilka yrken påverkas av väder på olika sätt?

Hur påverkas de?

Vilka konsekvenser har vädret för deras vardag i arbetet?

Kemi – matens innehåll och näringsämnenas betydelse för hälsan

Vilka yrken jobbar med mat?

Vilka behöver veta vad maten innehåller? Varför?

Geografi – jämföra olika platser och regioner

Vad arbetar en med i olika länder?

Vilka jobb finns både i Sverige och ett annat land?

Finns det jobb som bara finns i Sverige/det andra landet? Varför är det så?

Är det samma sak att jobba som ex lärare i Sverige som i ett annat land?

Idrott – rörelse, friluftsliv och utevistelse

Hur använder en kroppen i olika jobb?

Vilka kroppsdelar används?

I vilka jobb arbetar en utomhus?

Musik – ljudmiljöer

Hur låter olika arbetsplatser?

Vilka ljud hör en?

Biologi – hållbar utveckling, kropp och hälsa

Vilka yrken jobbar med hållbar utveckling?

I vilka yrken är det viktigt att veta hur kroppen fungerar?

10. Kluriga yrken

Syfte

Att väcka tankar och funderingar om olika yrken och vad de gör

Ämneskoppling

sv, sva, sk

Material

Jobbhjältar bilaga 27-28

Metod

I bilaga 27-28 finns bilder och korta beskrivningar av 32 yrken. De utgår från några av de Jobbhjältar vi intervjuade. Några yrken är eleverna bekanta med men de flesta kan nog vara helt nya.

Jobba med korten på olika sätt!

A. Passa ihop yrke med rätt beskrivning!

B. Vad gör en då?

Använd korten på samma sätt som i övning 3 Yrken jag inte visste fanns. Be eleverna gissa vad de tror att yrket gör

C. Memory

Plasta in och gör ett spel av korten.

Låt eleverna spela memory med dem och para ihop bild/yrke och beskrivning

Normer och värderingar

Sverige har en av världens mest könsuppdelade arbetsmarknader. Redan i tidig ålder väljer barn vad de kan se sig jobba med i framtiden eller inte. Detta gör att möjliga yrken väljs bort redan i tidig ålder. Att jobba med normer och värderingar kopplat till yrken är därför extra viktigt.

11. Ge favoriter jobb!

Syfte

Att bråka med normer och värderingar kring yrken

Ämneskoppling

sk, sv, en, ml, sva, re

Tid

10- 20 min

Material

Yrkeskort, bilaga 14

Bilder på personer/figurer av båda könen, viktigt att eleverna vet vem det är

Metod

Välj två figurer/personer/karaktärer som eleverna är bekanta med.

Ex Mamma Mu/Kråkan, Vaiana/Stålmannen, Lasse/Maja, Harry Potter/Hermione etc

A. Beskriv tillsammans de olika figurerna

- Utgå från en bild i taget och samtala tillsammans
- Låt eleverna beskriva figuren/personen utifrån hur den är, vilka styrkor hen har.
- Utgå gärna från ett begränsat antal ord som eleverna får välja mellan (modig, noggrann, försiktig, klok, påhittig, löser problem mm)
- Med begränsat antal ord så kan det vara lättare att se likheter-olikheter
- Både Vaiana och Stålmannen kan vara modiga

B. Ge dem jobb!

- Välj ut 3-5 yrken från Yrkeskorten, bilaga 14
- Gärna tydligt kodade yrken t ex sjuksköterska, snickare
- Utgå från en figur/person i taget- låt eleverna välja vilket yrke de tycker passar bäst.
- Be dem förklara varför och hur de har nytta av styrkorna

C. Byta jobb

- När båda figurerna/personerna fått varsitt jobb, prova att byta yrke mellan dem
- Vad händer då?
- Blir det någon skillnad?
- Diskutera!

12. Mix-max

Syfte

Att upptäcka normer och värderingar kring olika yrken

Att reflektera över bilder och idéer vi har av olika yrken

Att reflektera över hur dessa bilder av yrken kan påverka elevernas framtidsval

Ämneskoppling

Alla

Tid

20 – 30 min

Material

Formulär, bilaga 16

Metod

A. Beskriv en person med ett visst yrke

Ge eleverna olika yrken att utgå ifrån, gärna begränsat antal

- Utgå gärna från tydligt kodade yrke.
- Låt eleverna fylla i formuläret (bilaga 16)
- Låt eleverna berätta för varandra
- Har de samma bild av ett yrke eller skiljer sig bilderna åt?
- Samtala om hur de skiljer sig åt och varför

B. Byt!

Blanda sedan beskrivningarna så att en yrkesbeskrivning hamnar med ett annat yrke.

Samtala om

Vad hände?

Vad blir det för skillnad?

Hur känns det?

Varför känns det så?

Hur påverkar det ditt eget framtida yrkesval?

13. Analysera!

Syfte

Att få syn på vilka bilder vi får av olika yrken

Att fundera över hur bilder av yrken påverkar eleverna i deras framtidsval

Ämneskoppling

sk , bd, sv, en, ml, sva

Material

Sax

Lim

Tidningar

Bilder

Tid

30 min

Metod

- Ge eleverna i uppdrag att samla bilder av ett speciellt yrke
- Gör ett collage
- Sätt upp och analysera

Samtala om

Vilket är yrket?

Vem är på bilden?

Hur ser den ut?

Vilka tankar får ni om hur personen är?
Vem känner igen sig i den bilden?
Hur påverkar bilderna när du ska välja framtida yrke?
Utifrån bilderna vilket yrke skulle du välja? Varför?

14. Reklambild

Syfte

Att skapa en bredare bild av yrken som kanske redan är bortvalda
Att bli medveten om vad olika yrken kan innebära och ha för betydelse

Ämneskoppling

sk, re, bd, sv, en, ml, sva

Tid

40 min

Metod

A. Yrken jag inte kan tänka mig!

- Be eleverna skriva ned alla yrken de absolut inte kan tänka sig att jobba med
- Be dem välja ut ett av dem

Samtala om

Varför de inte kan tänka sig yrket?
Vilka tankar och bilder har de av yrket?
Vad gör en?

B. Gör en reklamannons för yrket

- Be eleverna att göra en reklambild av yrket
- Uppgiften är att sälja in yrket och få andra intresserade av det
- Vad är det då en visar upp?
- Vilka fördelar finns det med yrket?
- Vilken funktion fyller yrket i samhället?

Samtala om

Vad valde du att lyfta fram om yrket?
Varför?
Har din bild av yrket förändrats?
Vilka tror du skulle passa för yrket?
Vilka superkrafter tror du en har nytta av?

DEL 4.

Testcentralen

Den här delen handlar om att stärka individen. Få eleverna att upptäcka vad de kan och är bra på. Ta reda på vilka deras superkrafter och drivkrafter är.

15. Porträtt!

Det här är en bra "lära-känna" övning men kan användas på en mängd andra sätt också.

Syfte

Att släppa prestationskraven

Att se positiva saker med sig själv

Att lära känna varandra och sig själva

Ämneskoppling

Alla

Material

en bunt A4-papper/person och en penna

Tid

20 min

A. Teckna porträtt utan att titta

- Låt eleverna sitta på rader mitt emot varandra
- De behöver en penna och en bunt papper var
- Ge dem i uppdrag att rita porträtt av varandra utan att titta på pappret
- De får 1 minut på sig
- Därefter så skriver de namnet på den som de har tecknat på pappret och lämnar det till den personen.
- Därefter så flyttar ena raden ett steg så att alla får en ny person att teckna.
- Eleverna samlas alltså på porträtt av sig själva.

B. Val

Avbryt porträttmålningen efter 5-7 porträtt

- Nu ska varje elev välja ut ett porträtt av sig själv som berättar något om dem som person.
- Nu får eleverna välja ut ett porträtt som de tycker representerar dem själva (inte den bild som visar utseendet utan mer symboliserar personen)
- Här kan det vara bra att hjälpa eleverna med att vad en ser på bilden.
- Eleven skriver ner den beskrivning den tycker passar in på bilden på porträttet.

C. Presentera

Låt därefter eleverna presentera den bild de valt och berätta hur de tycker den påminner om dem själva.

Tips!

Gör en utställning med bilderna.

En elev sätter upp alla sina bilder på ett ställe.

Gå sedan runt och titta på alla bilder tillsammans och då berättar också eleven vilket porträtt hen valt och varför. Det blir många glada skratt!

16. Solen

Syfte

Att reflektera över sina egna och andras styrkor

Ämneskoppling

Sv, sva, re

Material

Solen, bilaga 17

Orden, bilaga 18

Tid

15 min

Metod

- Varje elev får ett underlag av Solen, bilaga 17
- I mitten av Solen skriver eleven ned minst 3 saker som hen är bra på
- Ett antal ord som kan underlätta finns i bilaga 18
- Övriga elever i klassen får sedan fylla i solstrålar med en sak som de anser att den personen är bra på.
- Övningen ska bli positiv för alla

17. Gladogram

Syfte

Att peppa varandra

Ämneskoppling

Sv, sva, re

Material

Gladogram, bilaga 19

Tid

10 min

Metod

Låt eleverna skriva positiva brev till varandra.

Det här tycker jag om med dig, jag blev glad när du sa/gjorde det här....etc

18. Intressen och superkrafter

När vi gör sådant vi tycker om att göra lär vi oss en massa saker utan att vi tänker på det. Tanken med den här aktiviteten är att hjälpa eleverna att få syn på det. Vad har våra intressen med superkrafter att göra?

Syfte

Att bli medveten om sig själv och vad en är bra på

Att förstå hur intressen har med superkrafter att göra

Ämneskoppling

Sv, sva, re

Material

Bilder fritidsintressen, bilaga 20

Avatar bilder och ord, bilaga 21

Avatar bara bilder, bilaga 22

Metod

A. Bilder intressen

- Låt eleverna arbeta parvis
- Dela ut bilder av fritidsintressen
- Be eleverna fundera på vad en gör när en stickar, lagar mat, spelar fotboll etc
Stickar du kanske du räknar maskor, läser mönster, väljer färger.
Lagar du mat letar du recept, smakar av, mäter hur mycket du ska ha i. Spelar du fotboll passar du dina medspelare, fokuserar på bollen så passningen hamnar rätt, pratar taktik, testar finter.
- Be dem sedan skriva ned vad en behöver var bra på då
- Diskutera vad ni kommit fram till
- Fundera på vilka superkrafter som kan vara användbara i just det fritidsintresset

Tips!

Använd korten med fritidsintressen till att komma på verb, substantiv och adjektiv.

Att konkretisera vad intressena innebär och handlar om underlättar förståelsen för vad de faktiskt kan innebära.

B. Egen avatar

- Utgå från bilaga 21 eller bilaga 22 (beroende på grupp)
- Alla elever får varsin Avatar med en massa bilder på intressen omkring
- Låt eleverna ringa in de intressen de har.
- Därefter väljer de ut det intresse som de tycker bäst om just nu
- Diskutera tillsammans eller parvis

Samtala om

- Vilka superkrafter använder du när du utför ditt intresse?
- Hur använder du superkraften/på vilket sätt?
- Vilken nytta kan jag ha av att känna till mina superkrafter?

19. Intressen och drivkrafter

Syfte

Att bli medveten om sina egna drivkrafter

Att förstå vad drivkrafter är och innebär

Att förstå vilken nytta en kan ha av att känna till sina drivkrafter

Ämneskopplingar

sv, eng, sva, re

Material

Bilder fritidsintressen, bilaga 20

Intresse och drivkraft, bilaga 23

Tid

20 min

Metod

A. Vad betyder ordet drivkraft?

- Vad innebär drivkraft?
- Hur påverkar det oss?
- Kan en se att någon har en drivkraft?
- Hur då?

B. Berätta för varandra

- Låt eleverna arbeta parvis
- Låt dem välja ut bilder med intressen de har
- Låt dem förklara för varandra varför de tycker om att göra just det

C. Därför tycker jag om att...

Utgå från underlaget i bilaga 23.

Låt eleverna arbeta enskilt eller i par.

Ringa in de drivkrafter som stämmer in.

Samtala om

Berätta för varandra hur ni tänkte och vad det innebär för er.

DEL 5. OUTROT

Den här delen handlar om att koppla samman sig själv och sina superkrafter med olika yrken.

20. Mina superkrafter

Syfte

Att eleverna skapar sin egen färggranna avatar

Att få syn på att vi alla har flera olika superkrafter i oss

Ämne

Sv, sva, re

Material

Mina superkrafter, bilaga 24

Metod

Låt eleverna färglägga sin egen avatar utifrån de superkrafter hen tycker att den har. Ta gärna hjälp av tidigare övningar i del 2 och 4.

Samtala om

Vilka är dina superkrafter?

Hur/när superkrafterna används?

Används samma superkraft till olika saker?

Används olika superkrafter i olika situationer?

21. Jobblotto

Syfte

Att föreställa sig själv i olika yrken

Att fundera över hur de skulle kunna använda sina olika superkrafter i ett specifikt yrke

Att leva sig in i olika yrken

Ämneskoppling

sv, en, ml, sva

Material

Jobblotto, bilaga 25

Metod

- Plasta gärna in Jobblotto-underlaget och gör en snurra av det
- Låt eleverna snurra och se vilket jobb de får
- Be eleverna fundera på hur just deras superkrafter skulle kunna komma till användning i det jobbet.

Samtala om

Vad gör en i det jobb du fick?

Hur kan du använda dina superkrafter/det du är bra på i just det jobbet?

22. Vilka yrken passar till dina olika superkrafterna?

Syfte

Att fundera över vilka yrken som passar superkrafter

Att lära känna olika yrken

Att reflektera kring olika yrken

Ämne

Sk, sv, sva, eng

Material

Superkrafter och yrken, bilaga 26

Jobbhjältar, bilaga 27

Jobbhjältar beskrivning, bilaga 28

Yrkeskort, bilaga 14

Sax

Lim

Metod

A. Samla yrken till respektive superkraft

- Utgå från underlaget i bilaga 26
- Eleverna ska samla in yrken som de tänker har nytta av den specifika superkraften
- Sju yrken får plats i respektive superkraft
- Ta gärna hjälp av bilagorna 14, 27-28 eller låt dem leta upp yrken på andra sätt

B. Visa och berätta!

- Visa upp och berätta!
- Samla in och sätt upp så alla ser
- Låt eleverna berätta vilka yrken de valt och hur de tänkt

Samtala om

Är det några yrken som kommer tillbaka/finns på flera superkrafter?

Varför är det så?

Vilka är arbetsplatserna?

På vilka arbetsplatser behövs superkrafterna?

C. Ta reda på mer!

Utgå från Yrkeskort eller Jobbhjältar och ta reda på mer om vad de olika yrkena faktiskt innebär.

Om du är sjukhusclown eller dykare

Vilket är ditt uppdrag?

Vilken är din arbetsplats?

Vilka är dina arbetsredskap?

Vilka är dina arbetskläder?

Hur ser det ut på din arbetsplats?

Hur luktar det?

Hur känns det?

Vilka superkrafter har du nytta av och varför?

Litteratur och materialtips

Choice & Brainy möter framtiden, Linn Andergren

Se det goda! Lotta Uusitalo-Mamivaara & Kaisa Vuorinen

Se det goda! Aktivitetskort Lotta Uusitalo-Mamivaara & Kaisa Vuorinen Varg,
Ulf Nilsson & Linda Mill

Rävkort, för barn i förskolan, låg- och mellanstadiet, verktyg för vägledning, Tremedia
programväljaren

Vägleda i en möjlighetsbaserad process, Leif Andergren

Framtidsfrön - <https://www.framtidsfron.se/>

UF - <https://ungforetagsamhet.se/>

Tack

*Ett stort tack till alla er elever, lärare, rektorer och studie- och yrkesvägledare som jag träffat.
Ni har varit fantastiska inspirationskällor, bollplank och kloka vägledare.*

Utan er hade den här lärarhandledningen inte blivit till.

Christine

BILAGOR

**JOBB
LABB**

NAMN:

DATUM:

I framtiden vill jag jobba som

.....

Varför?

.....

.....

Var jobbar du då? Vilken är din arbetsplats?

.....

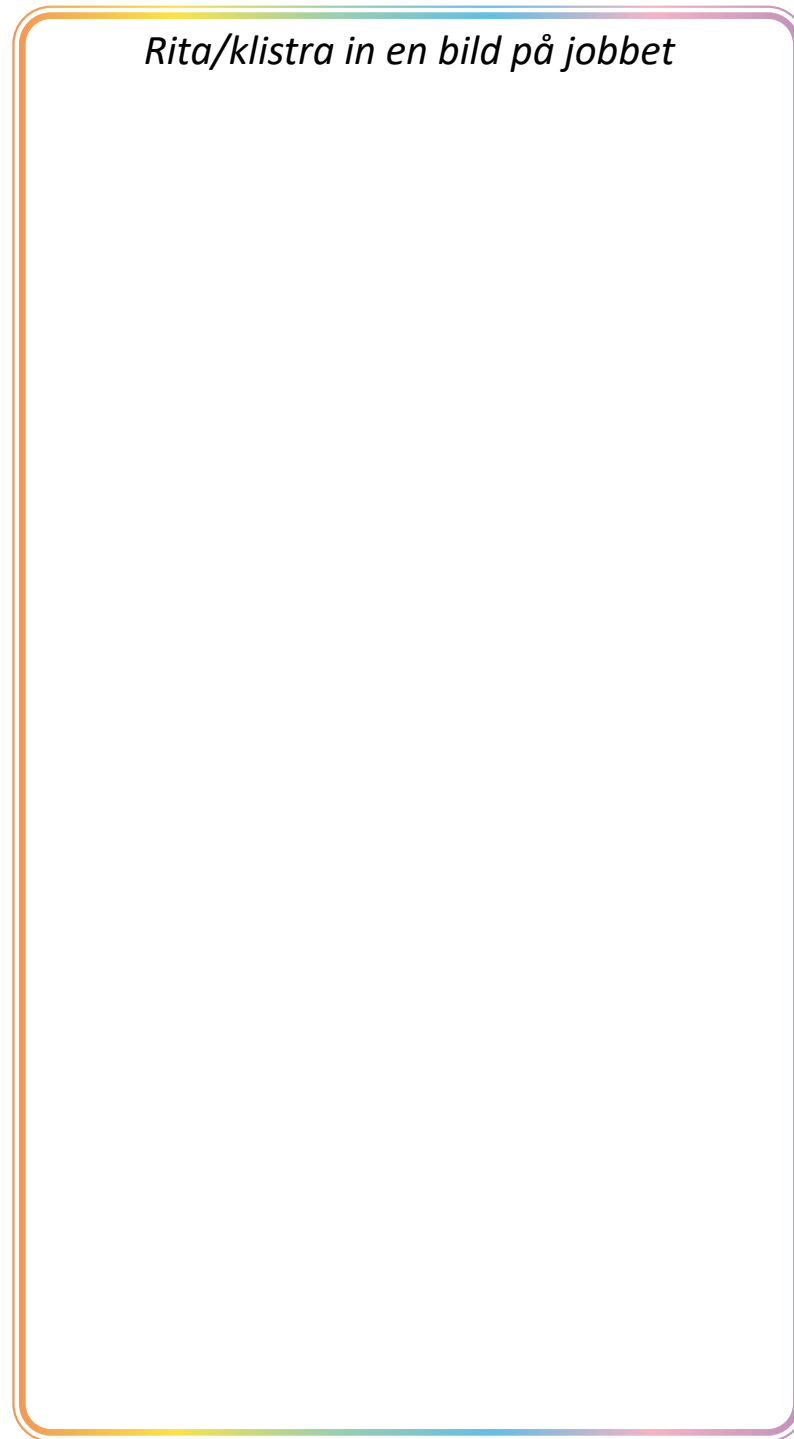
Vad gör du?

.....

Vad krävs?

.....

Rita/klistra in en bild på jobbet

ARBORIST

En arborist tar hand om träd och ser till att de fungerar tillsammans med människor.

En kan också säga att det är en slags trädfrisör eller träddoktor.

HR-SPECIALIST

HR är ett engelskt begrepp och betyder Human Resources = personalresurser.

En person som arbetar med HR jobbar med personalfrågor.

Det kan vara att anställa personer, lösa konflikter mellan personal, få rätt person till rätt arbetsuppgift.

MEDICINSK TEKNISK INGENJÖR

Arbetar på ett sjukhus.

Ser till att all utrustning på sjukhuset håller, fungerar o inte går sönder.

Det finns många tekniska saker på ett sjukhus.

KALLSKÄNKA

En kallskänka arbetar i ett kök. Det kan vara på ett kafé, en restaurang eller på ett passagerarfartyg.

Kallskänkor arbetar med det "kalla köket", de tillagar förrätter, sallader och desserter.

I arbetet igår att planera och förbereda, tillaga och presentera maten på ett tilltalande sätt.

LOGOPED

En logoped arbetar med människor i alla åldrar.

Som logoped hjälper du personer som till exempel stammar, har svårigheter att svälja och personer med läs- och skrivsvårigheter.

AGRONOM

En agronom vet saker om hur en odlar växter eller tar hand om djur så som kor, grisar, getter mm.

En agronom kan jobba som rådgivare till lantbrukare.

De hjälper till att identifiera och analysera ev problem och ger förslag till lösningar.

LATRINTÖMMARE

Latrin= avföring

En latrintömmare var en person som åkte hem till människor och hämtade deras latrin.

Latrinen samlades i tunnor som latrintömmaren hämtade och tömde.

Yrket försvann när alla i Sverige fick tillgång till vattentoaletter.

MURSMÄCKA

Mursmäcka är ett äldre ord för murarhantlangerska vilket betyder kvinnlig byggnadsarbetare.

Hennes arbetsuppgift var att bära murbruk till murarna på en byggarbetsplats.

Det var ett tungt och fysiskt krävande arbete. De kunde bära upp till 60 kg murbruk åt gången.

POLISSYSTER

Yrket fanns i Sverige mellan 1908-1958.

Det var en kvinnlig polis, men hon hade särskilda arbetsuppgifter.

1954 bestämdes det att både män och kvinnor kunde arbeta som poliser och då försvann yrket.

KORV

Korvar kallades de större städernas stadsvakter under 1600-1700-talet i Sverige.

Deras arbetsuppgift var att sätta onyktra i förvar och slå larm om de upptäckte brand.

När de patrullerade på kvällarna hade de med sig en lång stång med en bygel längst ut.

Den klickades fast runt halsen på dem som trilsrades och så fördes de till en arrestlokal.

Namnet korv är ett öknamn och är en förvrängning av det franska ordet "corpes-de-garde" som var namnet på deras vakthus.

RULLERSKA

En rullerska var en kvinnlig textilarbeterska.

Hennes arbetsuppgift var att rulla upp garn från mindre spolar till större.

Hon skulle också se till att det inte fanns skräp och knutar i garnet.

VÄCKARE

En väckare var en mänsklig väckarklocka.

De dök upp i Storbritanien i början av den industriella revolutionen då briterna tvingades vara på fabriken i tid.

Väckarna använde olika redskap ofta långa stänger, käppar eller blåsrör till att väcka arbetarna med på morgonen.

**Vilka är dina superkrafter?
Hur mycket känner du igen dig i...**

1.

INTE ALLS JÄTTEMYCKET

2.

INTE ALLS JÄTTEMYCKET

3.

INTE ALLS JÄTTEMYCKET

4.

INTE ALLS JÄTTEMYCKET

5.

INTE ALLS JÄTTEMYCKET

6.

INTE ALLS JÄTTEMYCKET

SUPERKRAFT 1

Är bra på:
att samla fakta och
veta mycket om något.

Vill alltid veta mer!

SUPERKRAFT 2

Är bra på:
att undersöka och
samla ledtrådar.

Vill förstå saker!

SUPERKRAFT 3

Är bra på:
att lyssna och
förstå andra.

Vill hjälpa människor!

SUPERKRAFT 4

Är bra på:
att ta tag i saker och
förstå hur de ska göras.

Vill få saker att fungera!

SUPERKRAFT 5

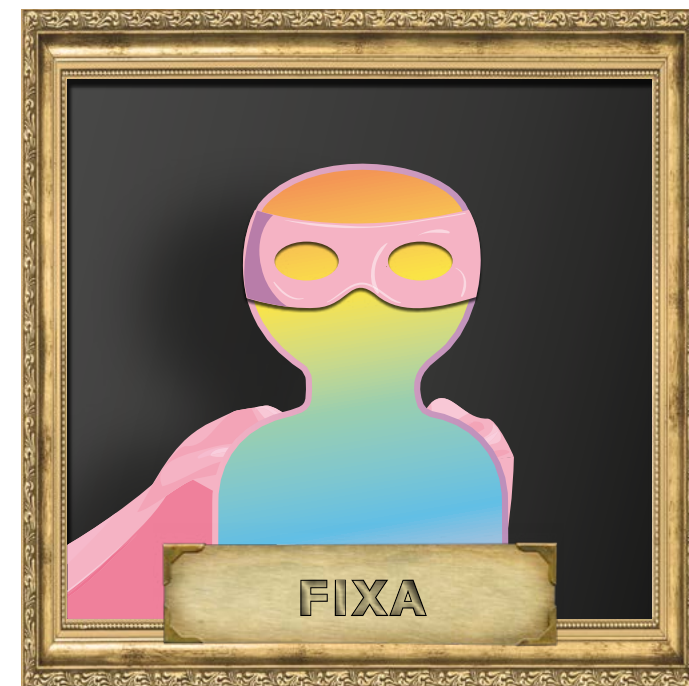
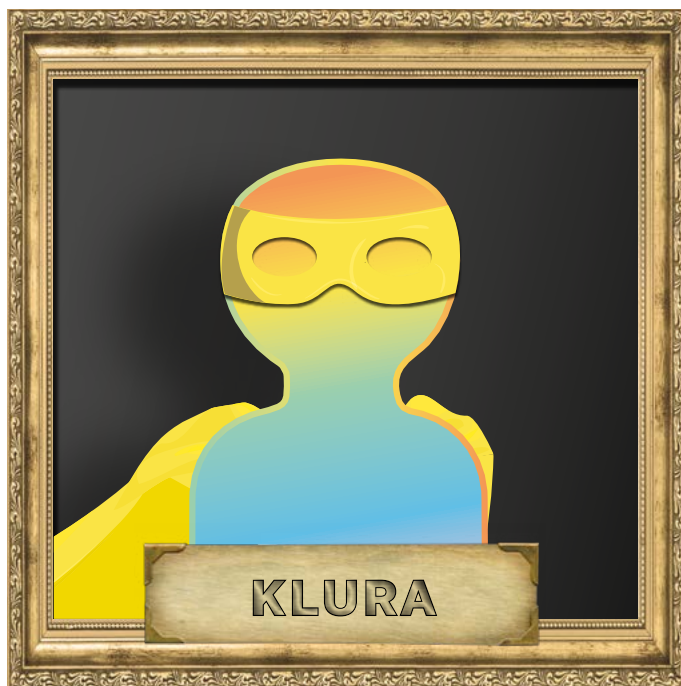
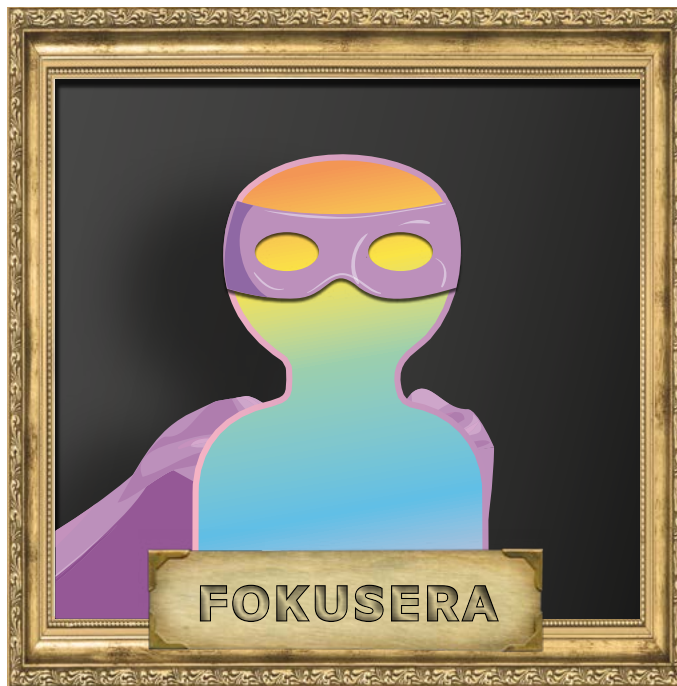
Är bra på:
att använda sin fantasi
och testa nya idéer.

**Vill skapa och
prova nya saker!**

SUPERKRAFT 6

Är bra på:
att övertyga och få
andra att vilja vara med.

Vill utmana sig själv!

SKAPA

Använder sin fantasi
och testar nya idéer

FOKUSERA

Samlar fakta.
Vet mycket. Noggrann.
Gillar detaljer

SUPPORTA

Lyssnar på
och förstår andra.
Bra på att peppa

FIXA

Tar tag i saker,
vet hur de ska göras.
Lagar, bygger,
planterar mm

DRIVA

Får andra att
vilja vara med.

KLURA

Samlar ledtrådar
och undersöker

SKAPA

SUPERKRAFT:	Använda sin fantasi och komma på idéer
DRIVKRAFT:	Vill skapa och prova nya saker
FÖRMÅGOR:	Hitta lösningar och se möjligheter
UTMANING:	Få andra att känna sig delaktiga

SKAPA löser uppdrag genom att använda fantasin. Hen sprudlar av idéer. Tankar på hur saker kan göras på nya sätt snurrar hela tiden, till och med när hen borstar tänderna. Så här skulle maskinen kunna dra mindre bränsle! Så här skulle stolarna se ut för att de ska bli skönare att sitta på. Så här ska badhuset byggas för att det ska kännas som en sandstrand! Ja, SKAPA har nya lösningar på det mesta och det är tur, för SKAPA ser till att saker utvecklas. Går det inte på det ena sättet går det på det andra, tänker SKAPA. Det kliar i kroppen när hen får en idé och inte får sätta igång. När andra säger "Det går inte!" säger SKAPA "Det gör det visst!" Men ibland blir det svårt att få med sig andra personer på idéerna. SKAPA har inte heller helt lätt för att bestämma sig.

KLURA

SUPERKRAFT:	Undersöka och samla ledtrådar
DRIVKRAFT:	Vill förstå hur något fungerar
FÖRMÅGOR:	Nyfiken och analytisk
UTMANING:	Få andra att förstå det hen förstår

KLURA löser uppdrag genom att tänka. Hen letar ledtrådar som en riktig detektiv. Vad var det som gjorde att hunden blev sjuk? Varför åkte bussen av vägen? Och vem gjorde inbrott i skolans källare? Det bästa KLURA vet är att ta reda på så mycket som möjligt, och förstå hur saker och ting hänger ihop. När andra säger "Kom, nu gör vi det här!" säger KLURA "Vänta! Vi behöver undersöka mer!" KLURA tycker inte att det gör något om det tar lång tid. Är hen inte säker på sin sak så letar hen lite till. Allt ska provas och testas och provas igen. Det är ju ingen idé att göra något om en inte vet varför, tycker KLURA. Men när KLURA ska berätta om sina slutsatser för andra kan det bli lite svårt. Det är inte alltid enkelt att få andra att fatta.

SUPPORTA

SUPERKRAFT:	Lyssna och förstå andra
DRIVKRAFT:	Vill lösa konflikter och få andra att bli så bra som möjligt
FÖRMÅGOR:	Förstå vad andra behöver och förklara så att andra förstår
UTMANING:	Hjälper även dem som inte vill bli hjälpta

SUPPORTA löser uppdrag genom att jobba tillsammans med andra. Hen är expert på att lyssna och förstår snabbt vad olika personer behöver. Hör du någon som frågar "Hur menar du?" eller "Kan jag hjälpa dig?" – ja, då är det SUPPORTA du träffat på. Hen har svart bälte i att lösa konflikter och behåller lugnet även när känslorna stormar. Hen tycker att känslor är viktiga och att alla ska få säga sin mening när något har hänt. Hen älskar att styra upp saker och ser till att allt fungerar. SUPPORTA får alla att känna sig sedda och viktiga – det känns helt enkelt bra i magen att vara nära SUPPORTA. Hen är en person att lita på och en person att berätta hemligheter för. Men ibland tänker SUPPORTA så mycket på andra att hen tappar bort sig själv. Och ibland blir SUPPORTA så ivrig att hjälpa att hen hjälper även dem som inte vill ha hjälp.

FOKUSERA

SUPERKRAFT:	Samla fakta och veta mycket om något
DRIVKRAFT:	Vill alltid veta mer och ha ordning och reda
FÖRMÅGOR:	Minnas, ha tålamod och vara noggrann
UTMANING:	Hantera förändringar och oreda

FOKUSERA löser uppdrag genom att samla fakta. Hur ska skolan utrymmas vid brand? Vilken frisyr var modern 1982? Hur många mål gjordes i Fotbolls-VM 1998 och vilka fiskar är giftiga? Det FOKUSERA inte vet tar hen reda på. Hen är expert på att dammsuga nätet på information och älskar att kolla på instruktionsvideor på YouTube. Ibland är det svårt att förstå hur mycket fakta som får plats i FOKUSERAS huvud. Hen tycker också om när regler och rutiner följs. Då fungerar allt på bästa sätt. Även i FOKUSERAS väska har allt sin plats. När andra famlar och letar tar FOKUSERA lugnt upp sina grejor. Hur är det ens möjligt? FOKUSERA är expert på att skriva listor och bocka av saker när de är gjorda. Men när förändringens vindar blåser kan FOKUSERA bli stressad. Ordningen följs inte längre!

DRIVA

SUPERKRAFT:	Övertyga och få andra att vilja vara med
DRIVKRAFT:	Vill utmana sig själv
FÖRMÅGOR:	Inspirera och starta upp saker
UTMANING:	Fattar beslut lite väl snabbt ibland

DRIVA löser uppdrag genom att starta upp nya saker och få dem gjorda tillsammans med andra. Dags för ett nytt skolcafé? DRIVA tar tag i det. Nytt bandylag till turneringen? Det kan DRIVA också lösa. Gratis busskort till alla på skolan eller en ny melodifestival? DRIVA tar sig an små som stora saker och får dem gjorda. Hen är expert på att få andra att vilja vara med. För DRIVA vet att andra behövs. Det kan ju bli svårt att göra ett nytt Mello helt själv! Hen gillar att synas och höras och är en mästare i sociala medier. Går det för långsamt kan DRIVA lätt bli uttråkad. Hen tycker inte heller om att förlora. Men en förlust vänder DRIVA snabbt till en ny möjlighet, att bli ännu bättre. Hen tävlar både mot sig själva och andra. DRIVA är modig och fattar snabba beslut, men ibland går det lite för fort. Ingen annan än DRIVA förstår vad som händer.

FIXA

SUPERKRAFT:	Ta tag i saker och förstå hur det ska göras
DRIVKRAFT:	Vill få saker att fungera
FÖRMÅGOR:	Röra på sig och lösa saker med kroppen och händerna
UTMANING:	Förklara för andra

FIXA löser uppdrag med sina händer och är en stjärna på att få saker att funka. Hen gillar att hålla på med alltifrån djur och plantor till verktyg och maskiner. Hur ska den trasiga tröjan lagas? I vilken ordning ska blodproven tas? Hur ska vattenkranen sluta droppa? FIXA löser det mesta och har koll på i vilken ordning saker ska göras. Hen är också en mästare på att läsa instruktioner. Ge en bokhylla till FIXA och hen bygger ihop den på ett klick. FIXA trivs när det är tydligt vad som ska göras och tycker inte om att behöva lägga mycket tid på att tänka ut vad som ska göras. För det går snabbt när FIXA är igång. Ibland lite väl fort. Och när FIXA behöver hjälp är det svårt för andra att förstå vad de ska göra. Hen har det mesta i sitt eget huvud och är bättre på att göra själv än att förklara för andra.

VILKET ÄR YRKET OM MITT UPPDRAG ÄR ATT...

UPPDRAG

YRKE

...ta hand om och hjälpa sjuka	
...coacha barn	
...hjälpa laget att vinna	
...få maskiner att sitta ihop	
...rädda och hjälpa människor i fara	
...underhålla och får människor att leva sig in i olika berättelser	
...bygga och reparera saker under vattnet	
...baka tårter, kakor och bakelser	
...ta hand om och klippa träd	
...lära människor olika saker	

Förskollärare
 Konditor
 Svetsare
 Brandman
 Dykare
 Arborist
 Skådespelare
 Sjuksköterska
 Förskollärare
 Fotbollsproffs
 Lärare

UPPDRAG

Vad handlar yrket om? Vad är den viktigaste arbetsuppgiften?

UTMANING

Vad kan vara utmanande när en ska lösa uppdraget?

YRKE:

PROBLEM

Vilka problem kan uppstå när en ska lösa uppdraget?

SUPERKRAFTER

Vilken/vilka superkrafter kan du ha nytta av om du arbetar som det här yrket?

1. YRKE**2. UPPDRAG**

– vilket är ditt uppdrag?

3. UTMANING

– vad kan vara en utmaning med att lösa uppdraget?

4. PROBLEM

– vilka problem kan uppstå när du löser uppdraget?

5. SUPERKRAFT – vilken superkraft har du mest nytta av?

(beskriv de 6 superkrafterna och låt personen välja en och förklara varför den är viktig/hur den används)

6. REDSKAP/VERKTYG

– vilket är ditt viktigaste arbetsredskap?

7. KROPPSDEL

– vilken är den viktigaste kroppsdel i ditt arbete?

8. ARBETSKLÄDER

– vad använder du för kläder när du arbetar?

9. INTRESSEN

– vad tyckte du om att göra när du var liten?

10. DRIVKRAFTER

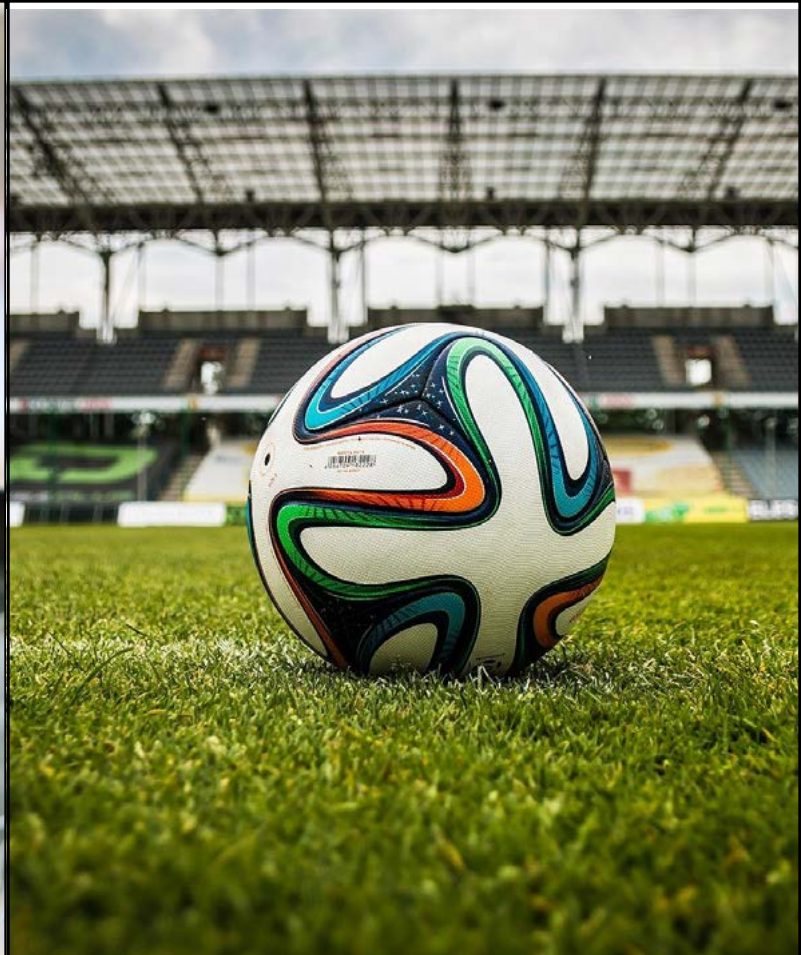
– varför tyckte du om att göra det?

11. FÖRMÅGOR

– vad blev bra på när du gjorde det?

BUSSCHAUFFÖR

FOTBOLLSPROFFS

POLIS

PIZZABAGARE

BRANDMAN

SJUKSKÖTERSKA

YOUTUBER

PROGRAMMERARE

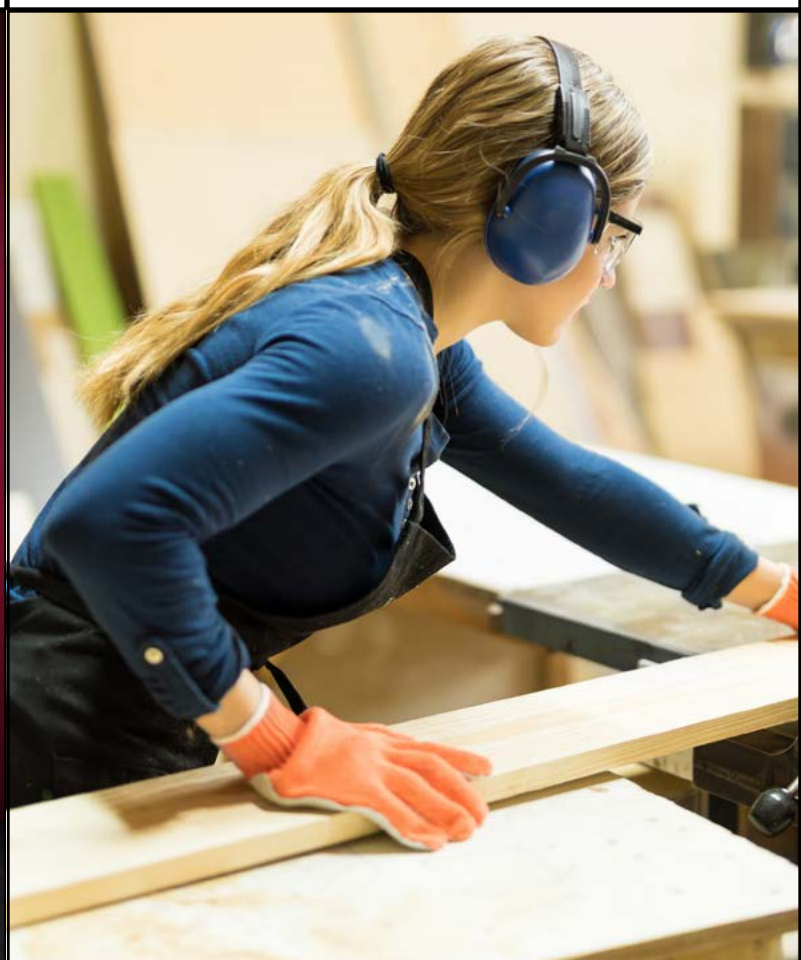
BONDE

MÅLARE

SKÅDESPELARE

SNICKARE

LÄRARE

FRISÖR

SOPHÄMTARE

FRISÖR

1. Du behöver vara noggrann
2. Människor kommer till dig när de behöver hjälp
3. Du låter oss som kommer till dig sitta i en speciell stol och ha förkläde på oss
4. Du har ofta en liten väska på magen där du kan ha dina arbetsredskap
5. Du använder kan och sax

POLIS

1. Du behöver vara lugn
2. Människor litar på dig i bråkiga situationer
3. Det kan hända många olika saker när du jobbar
4. Du måste ha uniform på dig när du jobbar
5. Du åker i en vit, blå och gul bil med blåljus på taket

KOCK

1. Du behöver vara påhittig
2. Människor blir ofta glada av ditt arbete
3. Det luktar ofta gott på din arbetsplats
4. Du använder svarta och vita arbetskläder
5. Du använder kastruller, stekpannor och knivar

TOLK

1. Du behöver kunna lyssna och förstå andra
2. Du är viktig för andra människor för att de ska förstå varandra
3. Du arbetar på många olika platser
4. Ditt språk är ditt verktyg
5. Du hjälper människor som talar olika språk att förstå varandra

DJURSKÖTARE

1. Du behöver ha mycket tålamod
2. Djur gillar det arbete du gör
3. Det luktar på många olika sätt där du jobbar lite beroende på vem du jobbar med
4. Du har arbetskläder som tål att smutsas ner
5. Du tar hand om djur och ser till att de har det bra

MÅLARE

1. Du behöver vara noggrann
2. Du hjälper människor
3. Det kan lukta speciellt på din arbetsplats
4. Du har vita arbetsbyxor
5. Du använder pensel och målarfärg

BRANDMAN

1. Du behöver vara lugn
2. Du hjälper människor i krissituationer
3. Det kan vara både väldigt varmt eller väldigt kallt när du arbetar
4. Du måste ha skyddskläder på dig för att kunna utföra ditt arbete
5. Du använder stegbil och brandslang

LÄRARE

1. Du behöver vara påhittig
2. Du använder en dator i ditt arbete
3. På din arbetsplats finns människor i olika åldrar
4. Du är bra på att lära ut saker
5. Du arbetar ofta i en skola

NAMN:

ÅLDER:

KÖN:

UTSEENDE:

NAMN:

ÅLDER:

KÖN:

UTSEENDE:

NAMN:

ÅLDER:

KÖN:

UTSEENDE:

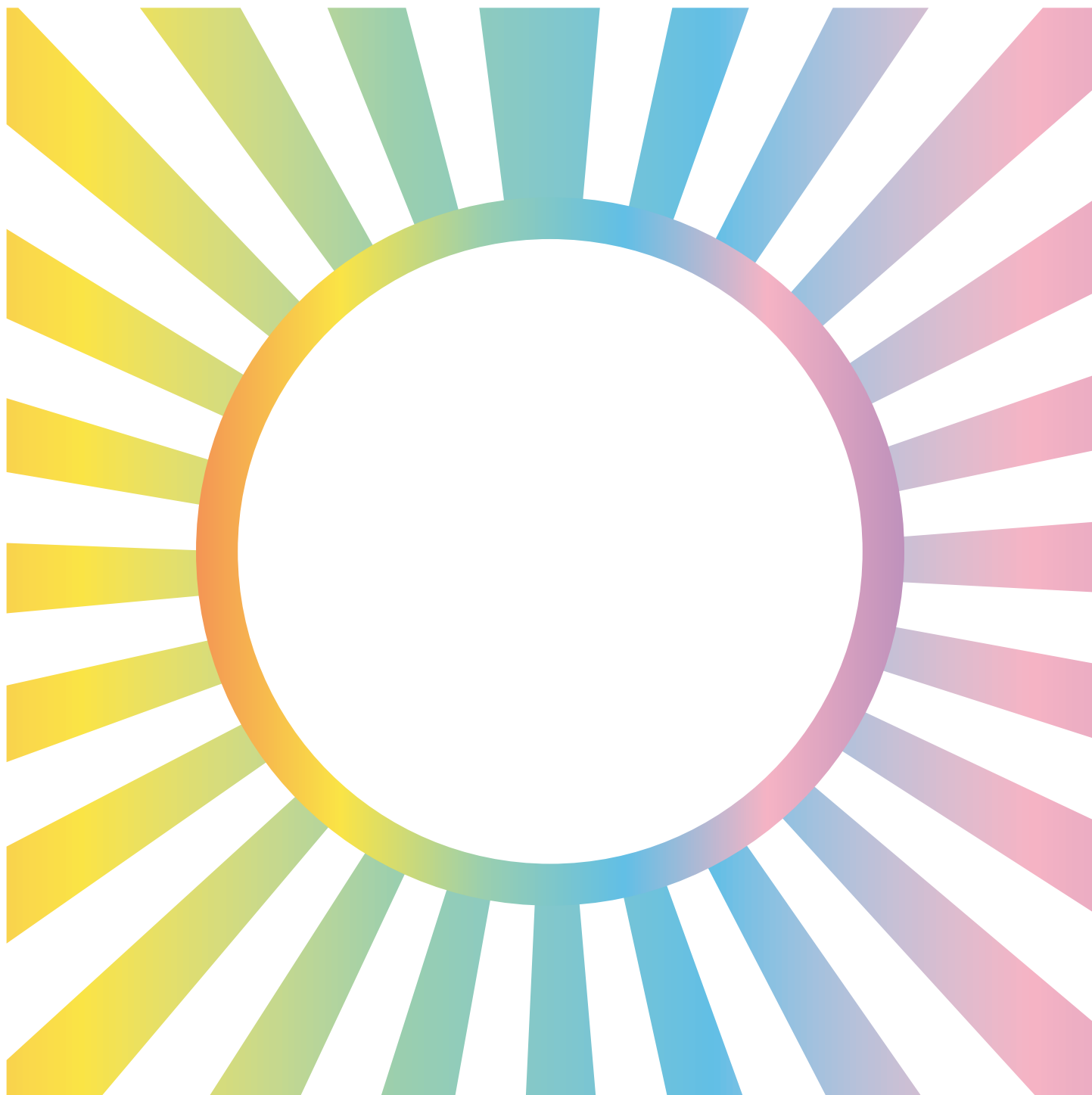
NAMN:

ÅLDER:

KÖN:

UTSEENDE:

DET HÄR ÄR BRA MED MIG

UNDERSÖKA	PYSSLA	MODIG
LETA	SKAPA	ÖVERTALA
FUNDERA	MÅLA	PÅVERKA
LÖSA GÅTOR	RITA	ENERGI
IFRÅGASÄTTA	SKRIVA	FATTA BESLUT
HITTA FAKTA	SY	SJÄLVSTÄNDIG
FÖRSTÅ	SNICKRA	PÅLITLIG
ORDNING	BERÄTTA	SNÄLL
SORTERA	DANSA	LYSSNA
FAKTA	SJUNGA	FÖRKLARA
FOKUSERA	SPELA MUSIK	STÄLLA UPP
LISTOR	SPELA SPEL	PRATA
PLANERA	KLÄTTRA	ENGAGERA
RÄKNA	UPPTRÄDA	MOTIVERA
LUGN	KRAMAS	HJÄLPA
TÅLAMOD	ODLA	STÖDJA
NOGGRANN	TA DET LUGNT	FÖRTROENDE
LÖSNINGAR	SPRINGA	DISKUTERA
LÖSA PROBLEM	HOPPA	INFORMERA
UPPFINNA	FOTOGRAFERA	BRA KOMPIS
HITTA PÅ	FILMA	KONFLIKTLÖSARE
IDÉER	PROGRAMMERA	HJÄLPA TILL
SNABBTÄNKT	FORSKA	FÅ KOMPISAR
BYGGA	TEATER	SAMARBETA
FIXA	CIRKUS	MÅLINRIKTAD
LAGA	PRATA I TELEFON	SYNAS
KONSTRUERA	GYMNASTIK	HÖRAS
ÖVA	LÄSA	SÄTTA IGÅNG
UTMANA	LAGA MAT	SJÄLVSÄKER

GLADOGRAM

Datum .....

Till .....

Från .....

Meddelande

GLADOGRAM

Datum .....

Till .....

Från .....

Meddelande

GLADOGRAM

Datum .....

Till .....

Från .....

Meddelande

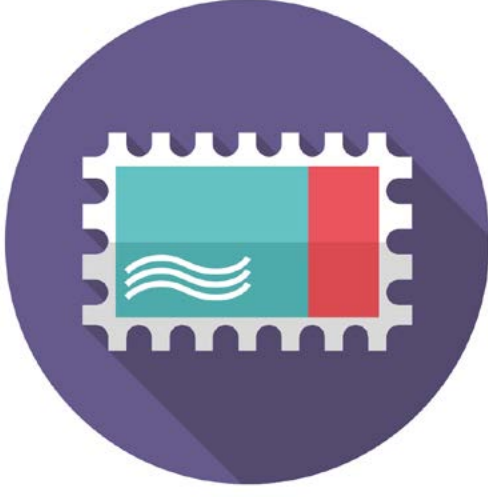
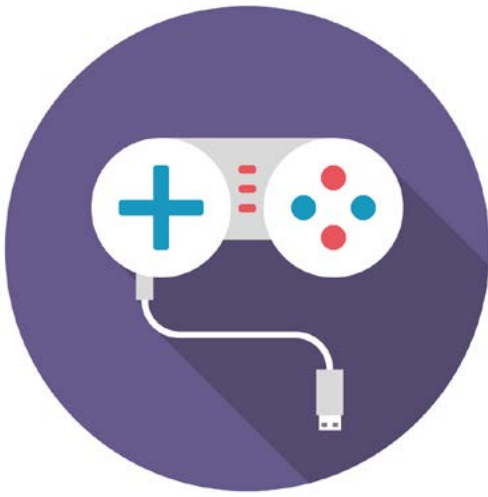
GLADOGRAM

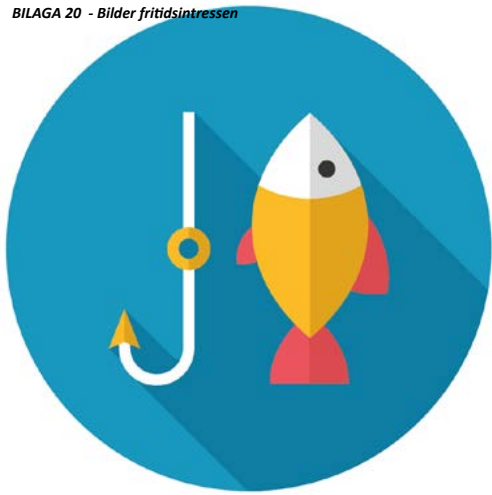
Datum .....

Till .....

Från .....

Meddelande

Förstå andra

Lösa problem

Ta reda på fakta

Samarbeta

Samla ledtrådar

Ha koll på detaljer

Laga saker

Få saker att fungera

Bygga/sy/skapa saker

Utmana mig själv

Undersöka

Peppa andra

Använda min fantasi

Vara påhittig

Testa olika saker

Bestämna, fatta beslut

Få med mig andra

Vara noggrann

Våga göra fel

Det är lugnt och skönt

Får använda min fantasi
och prova nya idéer

Det känns meningsfullt

Utmanande

Får bestämma

Roligt att få andra att
prestera och känna sig bra

Träffar kompisar

Känner gemenskap

Roligt

Spännande

DÄRFÖR TYCKER JAG OM ATT

.....

Blir bra på något

Lär mig nya saker

Lösa uppgifter tillsammans
med andra

Jag får testa mina gränser

Får hjälpa till

Får lösa kluriga utmaningar

Jag får ta ut mig/anstränga mig

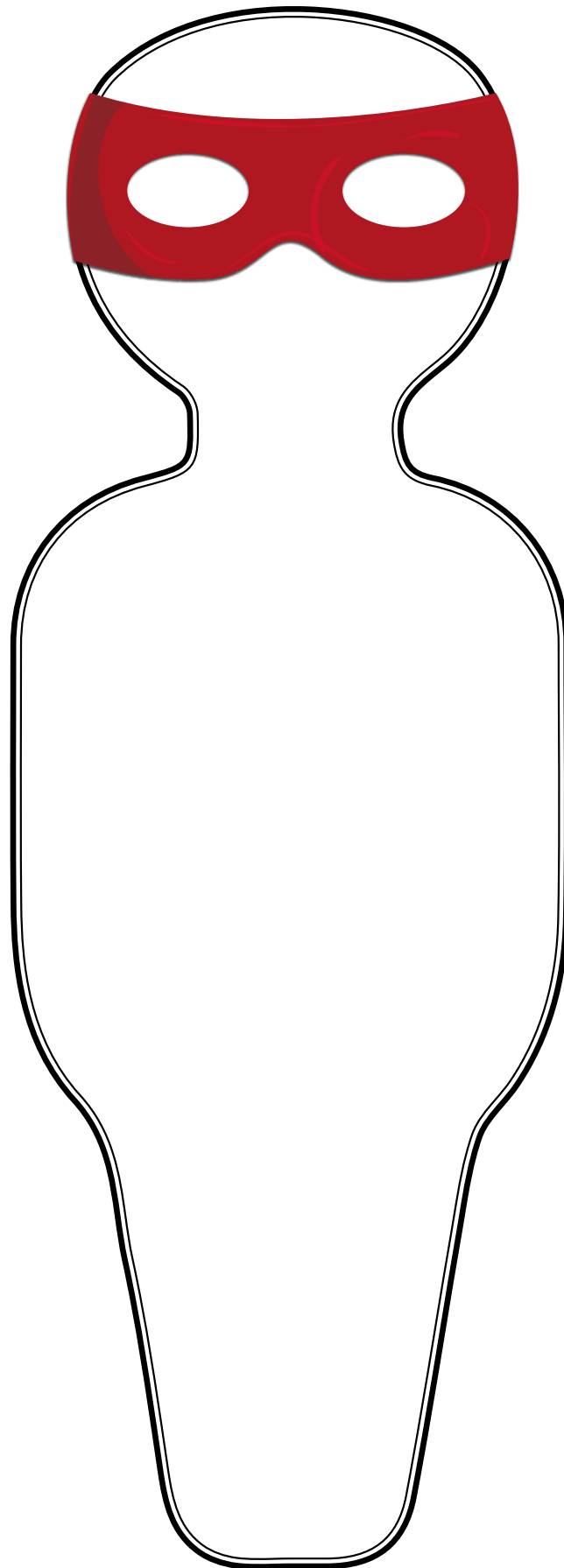
Jag får vara ifred

Får uppskattning

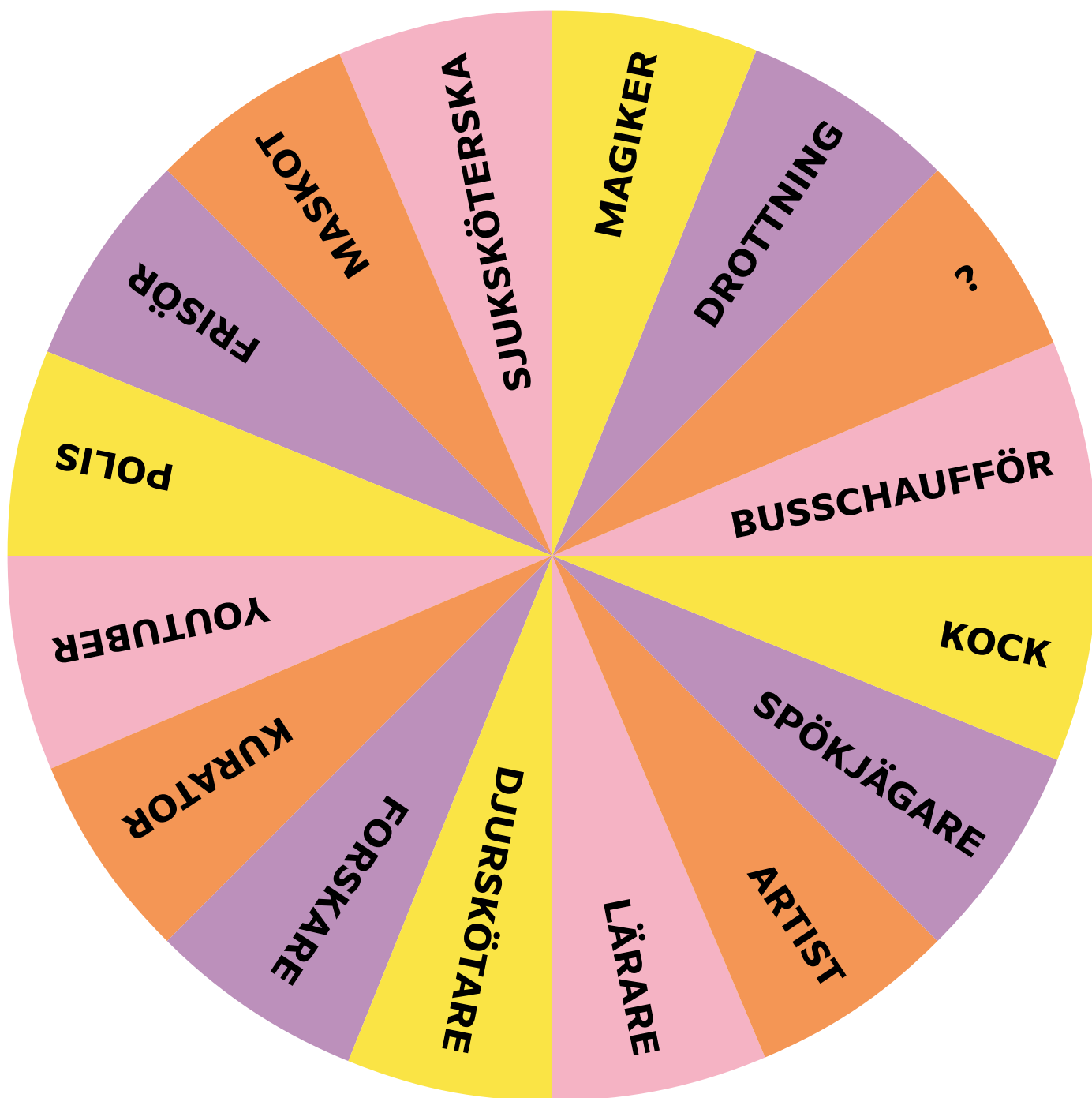
Det känns viktigt

MINA SUPERKRAFTER

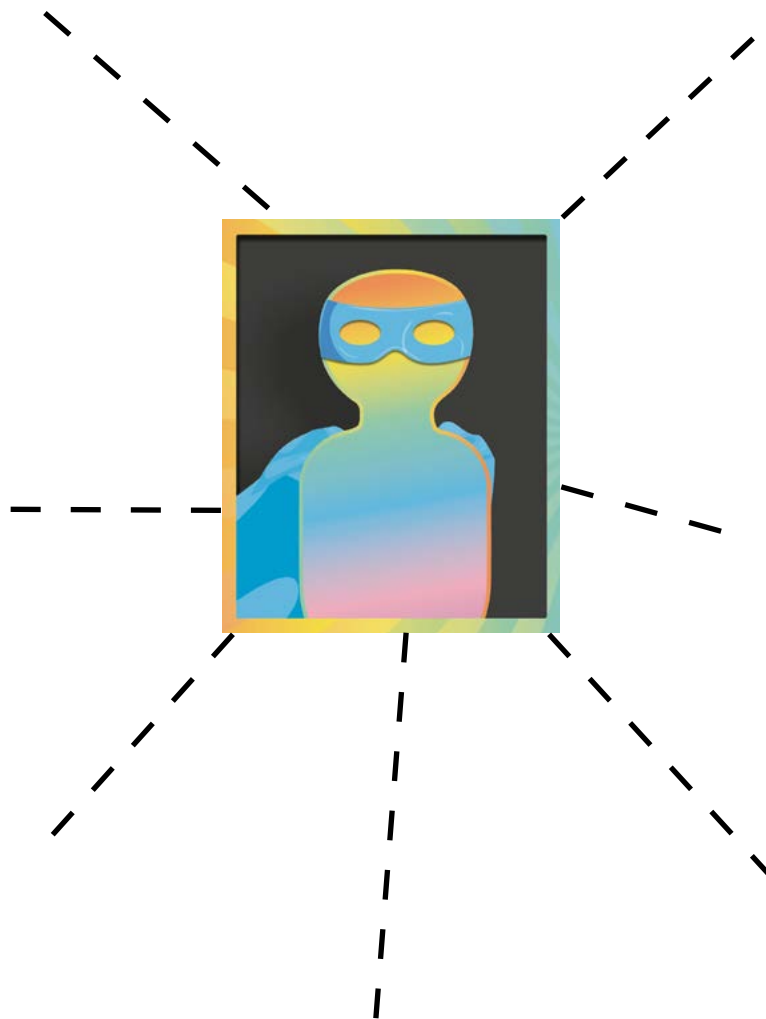

- SKAPA
- DRIVA
- KLURA
- SUPPORTA
- FOKUSERA
- FIXA

SKAPA

*Använder sin fantasi
och vågar testa olika idéer.*

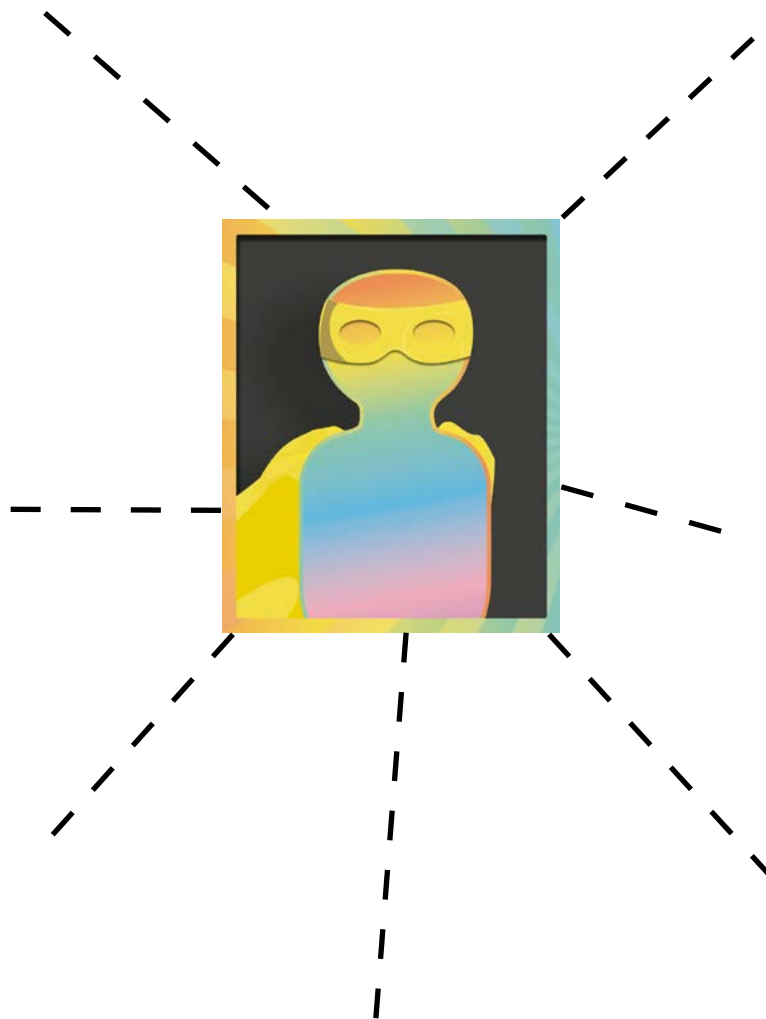

KLURA

Undersöker och samlar ledtrådar.

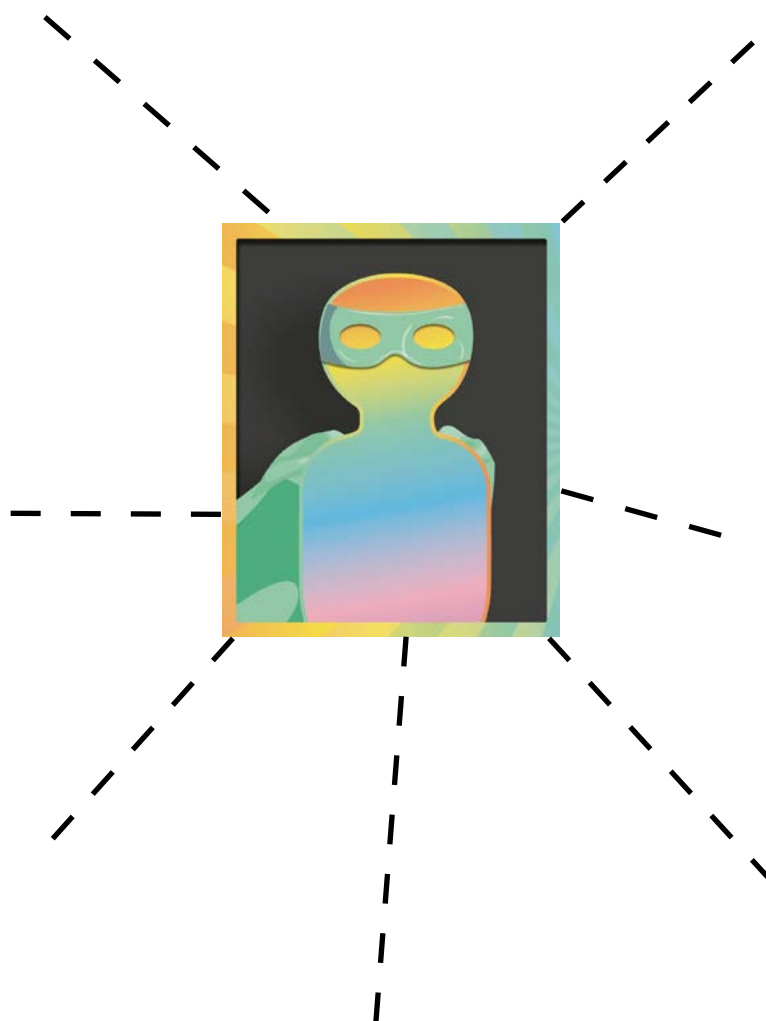
Vad har hänt?

Vad är det för fel?

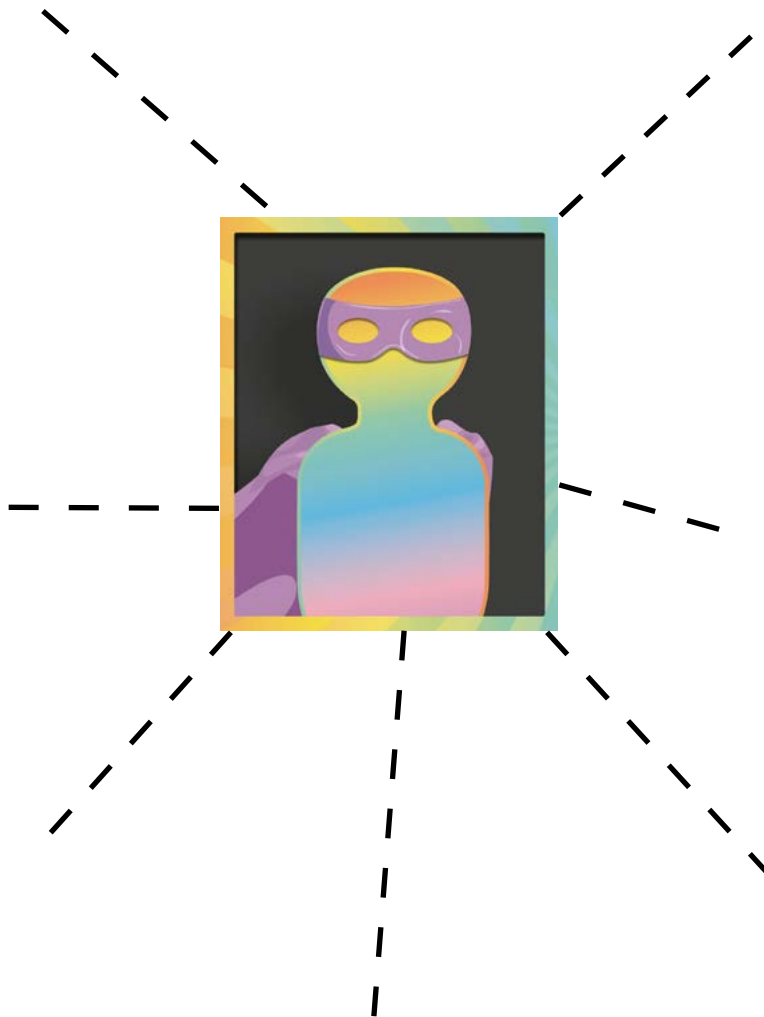
SUPPORTA

*Lyssnar på och förstår andra.
Peppar och hjälper.*

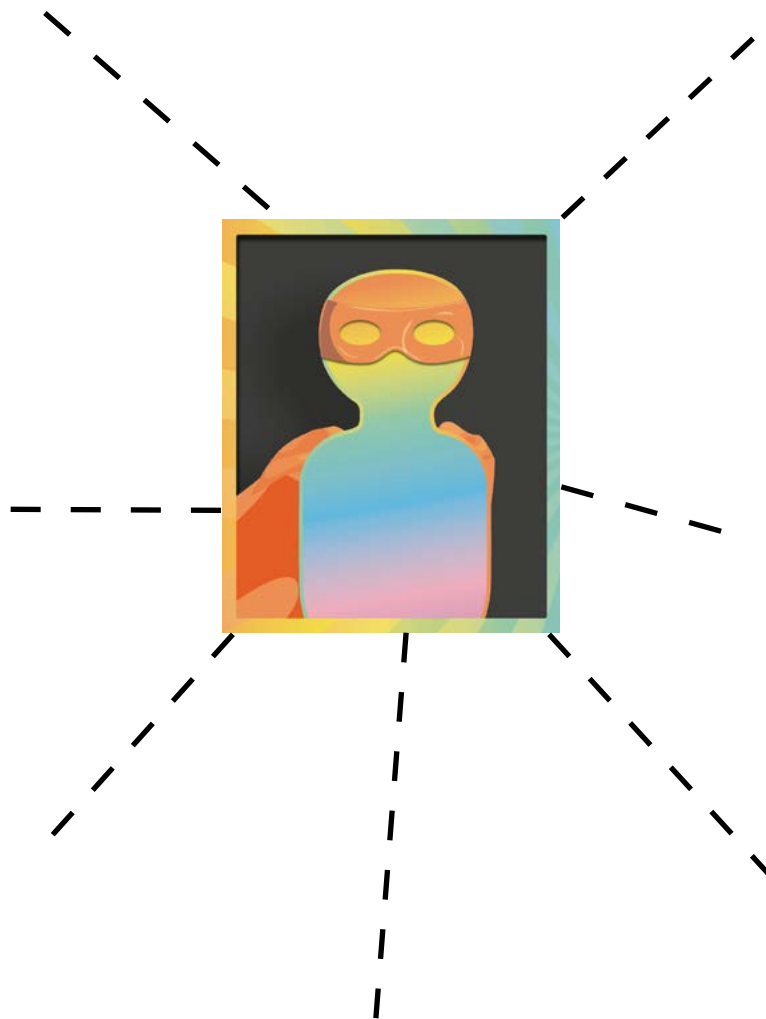
FOKUSERA

*Noggrann.
Tar reda på fakta.
Gillar detaljer.*

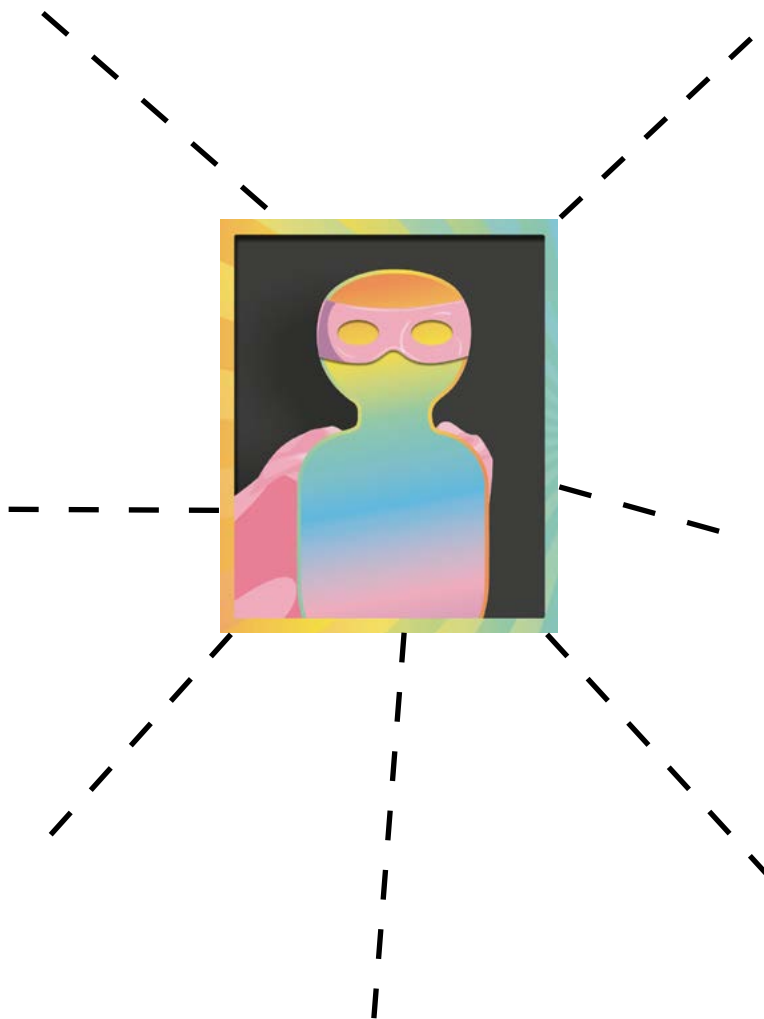
DRIVA

*Får andra att vilja vara med.
Gillar utmaningar.*

FIXA

*Tar tag i saker.
Får saker att fungera.*

1. HOVSLAGARE

2. KOCK

3. SJUKSKÖTERSKA - ORTOPEDMOTTAGNING

4. ARTIST

5. POLIS

6. BRANDMAN

7. SJUKHUSCLOWN

8. SKOGSMASKIN-FÖRARE

9. REKTOR

10. MEDICINSK TEKNISK INGENJÖR

11. OPERATIONS-SJUKSKÖTERSKA

12. AMBULANS-SJUKSKÖTERSKA

13. GUIDE PÅ ETT STORT FÖRETAG

14. VETERINÄR

15. OPERATÖR

16. ARBORIST

17. SVETSARE

18. GRÖNSAKSODLARE

19. BIOMEDICINSK ANALYTIKER

20. SPELUTVECKLARE

21. BROTTsutredare

22. UTVECKLINGS-INGENJÖR

23. FRITIDSLEDARE

24. HÅLLBARHETS-STRATEG

25. KONDITOR

26. FYSIOTERAPEUT

27. EKORÅDGIVARE

28. DYKARE

29. DANSLÄRARE

30. LOKFÖRARE

31. LÄRARE

32. STUDIE- OCH YRKESVÄGLADARE

<p>TRÄDCHAUFFÖR - KÖR NEDHUGGNA TRÄD UT UR SKOGEN</p>	<p>SPRIDER GLÄDJE PÅ SJUKHUS</p>	<p>RYCKER UT OCH HJÄLPER MÄNNISKOR VID BRÄNDER OCH OLYCKOR. INFORMERAR FÖR ATT FÖRHINDRA OLYCKOR</p>	<p>SKAPAR TRYGGHET, HÅLLER ORDNING, BEKÄMPAR BROTTLIGHET</p>	<p>SJUNGER, SPELAR OCH UNDERHÅLLER</p>	<p>HJÄLPER PATIENTER MED TRASIGA ARMAR OCH BEN, GÖR RENT SÅR OCH GIPSAR</p>	<p>LAGAR BÅDE KALL OCH VARM MAT SÅ ATT MÄNNISKOR BLIR MÄTTA OCH NÖJDA</p>	<p>BYTER SKOR PÅ HÄSTAR</p>
<p>TRÄDDOKTOR/ TRÄDFRISÖR. TAR HAND OM TRÄD, SER TILL ATT DE FUNGERAR TILLSAMMANS MED MÄNNISKOR</p>	<p>HAR KOLL PÅ MASKINER SÅ DE GÖR DET DE SKA</p>	<p>HJÄLPER SKADADE OCH SJUKA DJUR</p>	<p>TAR HAND OM BESÖKARE, VISAR OCH BERÄTTAR OM VAD FÖRETAGET GÖRGÖR</p>	<p>ÅKER UT OCH HJÄLPER PERSONER SOM BLIVIT AKUT SJUKA ELLER SKADADE</p>	<p>HÅLLER ORDNING PÅ ALLA INSTRUMENT/ VERKTYG SOM ANVÄNDS VID EN OPERATION</p>	<p>SER TILL ATT ALL UTRUSTNING PÅ ETT SJUKHUS FUNGERAR</p>	<p>ORGANISERAR OCH LEDER ARBETET PÅ EN SKOLA</p>
<p>EXPERT PÅ MILJÖ- OCH KLIMATFRÅGOR. HJÄLPER T EX EN KOMMUN MED HUR DE KAN JOBBA MED FRÅGORNA I SINA OLIKA VERKSAMHETER SÅ SOM SKOLOR, ÄLDREBOENDEN</p>	<p>GÖR AKTIVITETER FÖR UNGDOMAR EFTER SKOLAN</p>	<p>TESTAR OCH HITTAR PÅ NYA PRODUKTER</p>	<p>TAR REDA PÅ VAD SOM HÄNT NÅR ETT BROTT BEGÅTTS</p>	<p>GÖR KARAKTÄRER OCH VARELSER TILL DATASPEL</p>	<p>HJÄLPER LÄKARE ATT ANALYSERA PROVRESULTAT FÖR ATT KUNNA STÄLLA RÄTT DIAGNOSER</p>	<p>ODLAR OCH SÄLJER GRÖNSAKER</p>	<p>SÄTTER IHOP METALLDELAR MED HJÄLP AV EN SVETSPISTOL</p>
<p>VÄGLEDER, INFOR- MERAR OCH MOTI- VERAR MÄNNISKOR I OLIKA ÅLDRAR IN- FÖR VAL AV YRKE/ STUDIER</p>	<p>FÅR ELEVER ATT VILJA LÄRA SIG SAKER</p>	<p>KÖR TÅG</p>	<p>LÄR MÄNNISKOR ATT DANSA</p>	<p>BYGGER OCH LAGAR SAKER UNDER VATTEN</p>	<p>HJÄLPER BÖNDER SOM VILL ODLA EKOLOGISKT. PLANERAR VAD OCH HUR DE KAN ODLA.</p>	<p>HJÄLPER MÄNNISKOR SOM HAR ONT I RYGG OCH NACKE</p>	<p>BAKAR TÅRTOR, KAKOR OCH BAKELSER</p>